

„88 STABALA ZA DRUGA TITA“

Vojnici i učenici pripremnoj stupnja Centra za odgoj i usmjereno obrazovanje odazvali su se akciji »88 stabala za druga Tita«. Zajednički su u kasarni starješine Staniše Milovanovića zasadili 88 cedrova

u spomen i zahvalnost našem Predsjedniku i Vrhovnom komandantu. Ovakva akcija nastaviti će se svake godine za Dan mladosti, kao znak sjećanja na gođišnjicu rođenja druga Tita.

ŠIBENSKI LIST

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XX
BROJ 921

IZDAVAC: INFORMATIVNI CENTAR
ŠIBENIK, 7. ožujka 1981.

CIJENA
5 DIN

Razgovor s Milkom Lasić - Šeatom

ŠIBENSKE ŽENE TEŽAČKE

Šibenik je bio težački grad. Pridobiti njegove žene, značilo je pridobiti grad ● Pokret žena u Šibeniku davao je snažan pečat čitavom pokretu NOB-a ● Ekonomski snage naše zemlje bile su i jesu veće od onoga što društvo pruža ženi ● Ni sredstva javnog informiranja ne tretiraju ženu na pravi način

U stanu, u Vlaškoj ulici u Zagrebu, sjedim u ovakovom društvu: Milka Lasić-Šeatom, nosilac »Partizanske spomenice«, Marija Lasić, njenja sestra, nosilac »Spomenice«, Vjera Trinajstić, nosilac »Spomenice«. Sjedim dakle, s tri žene ratnice, partizanke, i sa svim svojim mirodopskim životnim iskustvima, osjećam se kao iz nekog drugog života, drugog svijeta. Slušam njihove reminiscencije, njihov razgovor koji živo

priziva slike stare četrdesetak godina, njihovo stalno međusobno upadanje u riječ s obaveznim »a sjećaš li se...« ili »znaš li ti da je...«

Nisam do tada poznavala Milku Lasić-Šeatom, ali sam od nekih šibenskih žena, koje je poznaju još od rata čula, da je veliki drugar. Računala sam da ta osobina nije u stanju zatajiti ni u ovakvoj nekoj prilici. Bila sam sprema i pozvati se na to, ali,

eto, nije bilo potrebe, nisam bila odbijena... A tok i karakter našeg razgovora to mi je sasvim potvrdio.

Tako je počelo...

Prvo što sam htjela saznaći, bilo je osnivanje pokreta žena u Šibeniku.

— Ispričat ću vam, a što ćete vi od toga zapisati, to je vaša stvar. Kad uopće govorim o pokretu žena u Šibeniku

(Nastavak na 4. stranici)

OSMOMARTOVSKI DANI

ŽENE Jugoslavije imaju ove godine izuzetnu priliku da 8. marta obilježe radnim i stvaralačkim dogovorima. Prvi izazov je Treći kongres samoupravljača koji će se pozabaviti najaktualnijim pitanjima daljnog razvoja samoupravljanja, ne zaobilazeći ni pitanja društvenog položaja žena. To će biti prilika da se provjeri načelo jednakosti žene u pravu na rad i afirmaciju njenih radnih sposobnosti, da se vidi gdje se stiglo sa njenim školovanjem i stručnim osposobljavanjem, izborima u delegatske strukture i rukovodstva društveno-političkih organizacija.

Sva ova i slična pitanja neće biti posebno izdvojena, nego će o se o njima razgovarati kao o neodvojivom djelu unapređivanja položaja rada i učvršćivanja samoupravne uloge radnog čovjeka u sistemu proizvodnih odnosa socijalističkog samoupravljanja. Zatim, srednjoročni planovi razvoja i mјere stabilizacijske politike, pa razvoj poljoprivrede i sela, sve su to prilike da se pronađu najbolja rješenja za pitanja položaja žene i porodice u našem društvu. Rezultati tridesetogodišnjeg razvoja samoupravljanja, sva dostignuća, problemi i perspektiva daljeg razvoja, stvaranja uvjeta za dalji preobražaj položaja čovjeka zahtijevaju i potrebu da se pitanja društvenog položaja žena razmotre u kontekstu svih tematskih područja koja su utvrđena za Treći kongres samoupravljača Jugoslavije. Na ovo obavezuje i činjenica da 34 posto radnika u našem društvu čine žene i da je veći dio poljoprivredne proizvodnje pao na njena pleća.

Društveno-politička aktivnost povodom 8. marta je i u znaku obilježavanja 40. godišnjice ustanka naroda i narodnosti Jugoslavije, ne zaboravljajući da je 620 tisuća žena ugradilo svoje živote u temelje naše socijalističke zajednice.

Veliki i časni ciljevi, kojim su kroz dugogodišnju neprekidnu borbu težile žene Jugoslavije, postali su ostvarljivi u prosincu 1942. godine, kada je u oslobođenom Bosanskom Petrovcu održana Prva zemaljska konferencija AFŽJ. Na toj Konferenciji, koja je postala sastavni dio naše historije, objedinjene su sve antifašističke organizacije žena u jedinstvenu političku organizaciju AFŽ dijela Narodnog fronta. Sudjelovalo je i drug Tito, koji je rekao »da ova borba mora donijeti ploda i za žene naroda Jugoslavije«.

Žene Jugoslavije su i u poslijeratnom periodu našeg socijalističkog razvoja dale svoj puni udio. Radile su na obnovi i izgradnji zemlje, borile su se protiv ugrožavanja integriteta i suvereniteta naše zajednice i sudjelovale u izgradnji samoupravnih odnosa. Zato 8. marta nije samo njihov praznik...

Bronza u Parku strijeljanih

Zeleni mir Šubićevca narušen je ovih dana »glazbom« mješalice. Radnici »Lavčevića« intenzivirali su građevinske poslove na novom, bronzanom ruhu spomen-parka strijeljanih. Bronzani reljef, ukupne površine od 75 četvornih metara »zaokružit« će izgled tog dužnog sjećanja na pale rodoljube. Završni radovi na postavljanju tog dijela, temeljenog na zamislama akademskog kipara Koste Angeli-Radovanija i arhitekta Zdenka Kolacija, počet će u srpnju. A dotle se, osim građevinskih, trebaju završiti kamenno-klesarski i hortikulturni radovi.

U novo, bronzano ruho Šubićevca utrošiti će se 6,8 milijuna dinara. Kao još jedan doprinos nastojanjima da se obilježavanjem slavne, bliske prošlosti podsjetimo na nove, jednako važne socijalističke zadaće. (im)

Tito je rekao...

»...Iako je ženi u novoj Jugoslaviji zakonom dana puna ravnopravnost, ipak još ne možemo biti potpuno zadovoljni njenim današnjim položajem. Uzroci su i objektivnog, materijalnog, a isto tako i subjektivnog karaktera. Stepen razvoja naše zemlje i današnja naša materijalna baza još ne pružaju mogućnost da žene u dovoljnoj mjeri budu zaposlene na raznim područjima društvenog razvijanja. S druge strane, odnos prema ženi kao radnicima još uvijek je često nepravilan. Mada puna ravnopravnost žene u društvenoj zajednici zavisi i od aktivnog učešća žene u procesu društvene proizvodnje, vrlo često se dešava da se sa rada najprije otpuštaju žene, ili se muškarci primaju na takve poslove koje su obavljale žene. Shvaćanje da ženi u prvom redu pripada kućni posao u najmanju ruku je nazadnjačko i nema nikakve veze sa shvaćanjem o ulozi žene u socijalističkom društvu. Treba više voditi računa o problemima koji se pojavljuju u vezi sa zapošljavanjem žena, kao i o raznim teškoćama koje prate to zapošljavanje. Za osudu je činjenica da takav stav, i to ne rijetko, imaju i neki članovi Saveza komunista ...«

(U referatu na Sedmom kongresu SKJ, 1958. godine)

***

»...Smatram da je veoma važno što se problemu položaja žene posvećuje u ovom momentu posebna pažnja i u svjetskoj zajednici i u svjetskoj organizaciji. Gledam i u tome porast uloge OUN i izraz jačanja snaga mira i progresa u svijetu i uspjeha borbe koju vode za rješavanje goričkih problema međunarodnih odnosa, posebno ekonomskih, da bi čovječanstvo, svaka zemlja i čovjek-pojedinač je snažnije zakoračili u svijet mira, slobode, ravnopravnosti naroda i socijalne pravde. Duboko sam uvjeren da su društvena uloga i položaj žene veoma indikativni za opći razvoj svakog društva i da svaka akcija, usmjerena ka rješavanju problema položaja žene znači doprinos općem procвату čitavog društva, a preko toga i napreduku čitave svjetske zajednice, i obrnuto. Borba za društveni progres, za prava čovjeka — čiji je dio ravnopravnost žene — su nerazdvojni.

Duboka svijest naših naroda u ovoj činjenici izrazila se u oslobođačkoj borbi protiv fašističkog okupatora koja je ujedno bila borba za nove društvene odnose u Jugoslaviji, a i šire u svijetu kao dio borbe, — u drugom svjetskom ratu i cijelom poslijeratnom periodu protiv kojih je nikao fašizam, a koji i danas održavaju i radaju razne oblike potčinjanja naroda i ugnjetavanja čovjeka, a time i diskriminacije žene. Učestvujući masovno i aktivno u našoj oslobođačkoj borbi, žena Jugoslavije je sebi izborila pravo da i u vrijeme mira bude jedan od odlučujućih faktora za stvaranje i razvijanje novih socijalističkih samoupravnih odnosa u društvu, koji uključuju ravnopravan položaj žene. Time je ona postala aktor stvaranja društveno-ekonomskih pretpostavki koje su omogućile da danas kao građanin, radnik i upravljač ravnopravno učestvuje u svim sferama društvenog, političkog i ekonomskog života u zemlji, kao i u borbi koju u svijetu vodi socijalistička, nesvrstana Jugoslavija za mir, zasnovanu na ravnopravnosti svih naroda i njihovom pravu da sami odlučuju o svojoj sudbini.

(Iz poruke svjetskoj konferenciji povodom Međunarodne godine žena Meksiko 1975. godine)

Likovi žena - boraca

ANDINO OPREDJELJENJE

IZ PLEJADE divnih predstavnih skojevki, koje su u Šibeniku stasale za revoluciju izdvajamo Andu Žuljan. Ona, ta Anda, Lepa Šarić, Jelka Bučić, Biserka Bukić, Bosiljka Fulgosi, Ruža Vukman svijetli su likovi revolucionarki koje u ovakvim prilikama treba spomenuti, o njima nešto napisati. To su nezaboravni likovi. Stasanje njihovo jednako je brzom rastu mlađade Titove Partije koja se tako odlučno i organizirano, tako borbeno i hrabro suprotstavila okupaciji zemlje i pokušaju poplavne fašizma.

Mnogo je toga sudbinski zajedničkog kod Ande i Lepe, Jelke i Biserke, Bosiljke i Ruže i svih njihovih drugarica i suboraca iz tog vremena.

To zajedničko nama je tako poznato. To zajedničko utemeljeno je učenjem u redovima SKOJ-a i Partije, u redovima antifašističkog, narodnooslobodilačkog pokreta.

I Anda je bila i mlada i lijepa i stasita i hrabra i tako zaljubljena u slobodu.

Početak shvaćanja da se za otetu slobodu mora izboriti pa makar i život dala, Anda potvrđuje u svome mlađenac-kom nemiru: čim je okupatorska čizma stala na pločnik starog lijepog Šibenika ona sa svojim vršnjakinjama i vršnjacima stupa iz akcije u akciju.

Na slici je vidimo u odori omladinke koja djeluje u organizaciji Crvenog križa. Ta kvalifikacija daje joj tešku dužnost netom je stigla među partizane u južnoj Lici, u početku 1942. godine. Pošto je završila sanitetski kurs, odmah je raspoređena u Odradsku partizansku bolnicu u Martin Brodu. Ta mala bolnica bila je tada prepuna ranjenika.

Sa slovenskom pedantnošću i srcem opore, tvrde Šibenčanke, ona radi s bolesnicima u gotovo nemogućim uvjetima. Puška je tu, pored nje.

Kada je listopada 1942. godine formirana Druga dalmatinska brigada, ova mlada Slovenka iz Šibenika opet je

Andra Žuljan

među svoje jer je u toj brigadi mnogo drugova i drugarica iz grada njezine mlađosti, iz Šibenika. U početku studenoga iste godine biva premještena u kiruršku ekipu Druge proleterske divizije, u kojoj se zadržala do početka naredne godine. Tada se razboljela od tifusa. A kako i ne bi — gotovo svaki drugi bolesnik bio je tifusar.

Cetvrtu neprijateljsku ofenzivu natjerava Andu, poput svih boraca koji su bili njeni zahvaćeni, da propješači na stotine kilometara iz kraja.

jeva zapadne Bosne sve do Čelebića, kod Foče. Postepeno se oporavljala od teške bolesti. U tome joj pomaže mladost i vjera da mora izdržati.

Policicom svibnja 1943. godine Andu Žuljan postavljena je na dužnosti zamjenika referenta saniteta u Drugoj dalmatinskoj. S njom je u istoj jedinici i Biserka Bukić i mnoge druge Šibenčanke i Šibenčani s kojima je ona radila u ilegalnosti, bilo da su istupali u zajedničkoj borbi na akciji ili u marksističkim kružocima.

Hrabra, vitka, odvažna Andra imponira svojim držanjem na toj dužnosti u brigadi kojoj je u Petoj ofenzivi Vrhovni štab dao veliki i vrlo težak zadatak. Taj zadatak bio je: da brigada što prije pređe Sutjesku i izbjegne na polozaje Gornjih Bara i tako one mogući fašiste da izbjegu tim pravcem.

Iz sata povijesti dobro je poznat taj slučaj: slavna Druga dalmatinska odigrala je jednu od presudnih uloga za spas glavnine snaga NOV-a i POJ-a iz neprijateljskog okruženja. Mnogo je tada boraca Druge dalmatinske izginulo. Među njima i Anda Žuljan, tada referent saniteta Četvrtog bataljona Druge dalmatinske. Bilo je to 6. lipnja 1943. Anda je tek navršila 19 godina.

***

Ovu kratku povijest iz života Ande često slušaju mališani dječjeg vrtića u Šibeniku, na Šubićevcu, koji nosi njeni ime.

D. GRGUREVIC

Sjećanja na (prekinute) susrete

Vodičke crne mame

S izmaglicom godina, presahlim suzama i crnom maramom uokvirenim snježno-bijelim vlasima, s drhtavim rukama i od obnevidjelosti zalučitim zagledom u neka sumorna, a ipak draga sjećanja — odlaze majke, odlaze časne starice što su u krilima odnjegovale mališane, one kasnije nikada dovoljno opjevane borce, ljudi i nedorečene ratnike.

U plavkastom vodičkom sutoru, dok pospane zvjezde namiguju burinom namreškanom moru, hodoljubimo vodičkim ulicama i sjećamo se Mare Škočić, časne starice, prisjećamo se Kalvarije koju je prošla u svom dugom i kratkom, kako se uzme i shvati, ljudskom trajanju. A ni nje, majke Mare, više nema. Smirila se zauvijek na tmurom vodičkom pokapalištu, gdje bi joj i sinovi bili našli smršaj da nije bilo jednog rata koji je mnoge naše majke Mare, Pavice, Jovanke i Anke zavio u crminu, mnogo, mnogo prije nego što je to životna dob ushtjela.

Mrtvi uvijek ostaju u sjećanjima.

Jer, kad bi se suzama mogli vratiti sinovi — Miko, Šime i Tomislav, sjeli bi uz staru, iznemoglu majku Maru i bilo bi tu, u vodičkoj težačkoj prizemnici, kao nekad, kao onda, kao prije 39 godina — radosti, truda, pjesme, neimaštine i, povrh svega i najviše, nadanja i uvjerenja da sutrašnjica biti sretnija, obilatija i ljudskija.

Mike, Šime i Tomislava više nema.

U sunovratu jednog rata, kao i na mnogim drugim stranama, i u ovim ustaničkim Vodicama, grijezdu kriješnih težaka i gdjekojeg ribara, ostale su nedorečene ljudavi, neokopani vinogradi, ucviljene majke, nepodignute mreže, zapušte-

ni maslinici, uplakane žene i sestre, nezapamćeni očevi.

Krvav je bio put prema slobodi, borba za nju još krvavija.

Mike, Šime i Tomislava više nema. No, tada, prije tri godine, na suhom, sijedom kosom i crnom maramom uokvrenom licu majke Mare Škočić-Kain moglo se — riječ da se ne začuje — zamjetiti koliko su godine nemoće da umanje bol i sjećanja, i kako se drhtavim glasom čini povratak u daleku 1942. godinu, u dane kad su stizale vijesti o pogibiji sinova.

MIKO, predratni komunist, trpio je batinane, misu ga nadvladali ni udarci crnokosuljaških cokula po glavi i rebrima, ali je bolest nadjačala želu da se uspravno, da se ljudski živi. Bodljikava žica u loguru Parma bila je svjedokom njezine prerane smrti. Prerane: Mariji i Rosi tatin je smješak poznat samo s požutjele obiteljske fotografije.

SIMU je, s puškom u ruci i titovkom na glavi, kao borca u čuvenom bataljonu »Bude Borjan«, tamo negdje kod Zrmanje, sačekalo crnokosuljaško tane. A bio je, vele preživjeli drugovi, hrabar, nenadomjestiv jurišnik, jedan od onih koji su i u trenucima kad se zalagalo glavu više od svega mrzili — zalkone.

TOMISLAVU je bilo samo 19 dječaka, nemirnih godina kad se zaputio kurirskom prečicom prema Gačelezima. Uhvaćen je na prepad, ali nije nasjeo rimskim slatkoreječvcima. Ni polomljene noge, ni skršene ruke nisu ubile skojevsko srce. Iako podmukao, metak u potiljak prekratio je patnje i zlostavljanja.

Na vodičkom spomeniku što se poput galebovi krla uzdiže na vodičkoj rivi zapisano je (u

čast onih kojih više nema, za vječno sjećanje oima što traju i onima koji će sutra doći): 254 mještana su poginula u borbi za slobodu, 64 su pala kao žrtve fašističkog terora.

Logor na otoku Molatu bio je jedna etapa na tom namjeravanom okupatorskom putu. Mara Škočić-Kain nerado je pričala o tom zloglasnom sabiralištu kandidata smrti, o »humanosti« legiona koji su glad logoraša utažavali slanim srdećama, a za žed nudili — more. Kapi ili litre, prema želji, ovoga našega, najljepšeg, najdražeg mora. Tu, na Molatu, partizanskim majkama, vodičkim i onim što se tu nađoše s drugih strana, noći su bile kraće od krikova i zapomaganja što su nadolazili iz baraka za torturu.

Časna starica Mara Škočić-Kain nikada nije živjela toliko obilato da bi iz nje progovorila zavist što drugi, oni pokraj nje, ili malo dalje, imaju više. Život ju je na to navikao. Svoj čovjek, težaka Benu, izgubila je mlada, s jedva 33 godine. A s dvije udovičke ruke teško je bilo okopati porazbacane krpice vinograda, pobrati masline, uzgojiti zelje i za petoro nejačadi i dvoje starača na trpezu iznijeti kakve-takve zalogaje. Ali — moralio se. Pa se i nadničarilo. Kasnije, kad su djeca porasla, bilo je lakše, nikada, međutim, lako.

A onda je nadošao rat i pomiješao karte u životnoj partiji skromnih, radišnih i naprednih Škočić-Kaina.

Mike, Šime i Tomislava više nema.

Poput tisuća Šibenčana i oni su dali život za ideju kojoj su pripadali i za čast domovine koju su neizmjerno voljeli. Poginuli su — a nisu, niti će ikada biti, mrtvi. Ulica braće Kain podsjeća današnje (i one što će u budućim generacijama njome kročiti) da su tri brata, da su tri sina, sad već časne pokojnice Mare Škočić prestala živjeti da bi budućnost bila vredria, s više crvenog sunca i ljudskog razumijevanja. A to što majke Mare više nema — samo je zloguk vremena, koje i staricama što su svojim mlijekom uzgojile junake NOB-a ne da više od smrti. Sreća je i dobro što se takve majke ne zaboravljaju.

D. B.

SUSRETI

U razgovoru s Marijom iz „Poliplasta“

Ljubaznošću portira Željka, Marija Andelić i ja smjestile smo se u portirnicu »Poliplasta« i shvatite je kao pravi salon za ovaj intervju. Tik vrata na koja ta radnica, pakerka odlagačica — rekla mi je da se tako zove njen radno mjesto — prolazi već desetak godina, od dvadeset i dviše njenog radnog vijeka. Pita me za temu razgovora, i kaže da je vec imala jedan intervju u životu.

A ja teme nemam, jednostavno, hocu da razgovaramo kao da smo se srele u vlaku, nekoj čekaonici, na kavi u sjedstvu. Zapravo, redakcijski zadatok bio je, »lik žene radnice«, iz proizvodnje iliti baze, kako se to obično kaže. A što je tome povod Dana žena — na dušu i meni, i mojoj redakciji, i još ponečemu i ponekome. Jer, »žene iz baze« postoje i u ostalom dijelu godine, samo, onda kao da to nije tako značajno, tako interesantno... No, pošto je ovo svojevrstan svečarski povod i trenutak, bolje o tome nekom drugom prilikom...

U POGONU SE NE PIJE KAVA

● Kažete da ste pakerka-odlagačica, što je to?

— Pa, radim za strojem, za razbojem, na plastičnoj ambalaži. Radi se, inače, u četiri smjene, bez zastojia. Mora se. Plaća? Pa, ja primam između 650 i 680 starih tisuća, a ne, kako je u »Slobodnoj Dalmaciji« pisalo, 700. Mi radimo na normu, tu onda nema zastoj, u pogonu se ne pijucka kava. Svatko želi ostvariti normu.

● Vidim ovdje na stolu kartone, od nekidan ste uveli »cvikanje«. Čija je to inicijativa?

— Radničkog savjeta. Ne-ma više izlazaka bez izlaznice, kad se tko sjeti. Jedanput se tome moralno stati nakraj. Sto se zakašnjavanja tiče, za radnika je svejedno, radnik najmanje zakašnjava. A ostali, može se vidjeti po kartonima! Kasni pretežno rukovodeći kada, oni iz upravnih kancelarija. Sad će valjda biti bolje.

● Budući da bi ovo trebao biti nekakav »ženski« razgovor, porazgovarajmo malo o ženama u vašem pogonu. Imaju li naporn posao, mogu li vaše kolegice biti aktivne i na nekakvom »izvanradnom« polju, imaju li krupnijih problema?

— Nema krupnijih problema na poslu ovdje, bar ne u fizičkom pogledu. Malo je teško što se stoji na nogama, na nekim radnim mjestima, pa znaju oticati. Bio nam je problem i to, što su žene uz pomoć majstora morale podizati role teške 120 do 150 kilograma. Žalili smo se, pa smo riješili i taj problem.

S POSLA ILI NA POSAO, NEMA RAZLIKE...

— Najgore je to, što svaka od nas radi, zapravo, cijeli dan. Ovdje jedna smjena, u kući druga. Nema razlike ići s posla ili na posao. Ne može se jedno ostaviti, a drugo raditi! Razlika je jedino u tome, što kući možete »digod« i sjesti. Eto, tu ja ne vjerujem u ravnopravnost muškarca i žena. Žena je uvijek nešto drugo, ma koliko se mi trudili da bude drukčije. Shvaćate li vi, da je, na primjer, svaka žena iz moje radne sredine, po čitav dan u pogonu? Treba skuhati, spremiti kuću, djecu, robu. Pa, sad, zamislite, kako to izgleda ići u dva na posao i vratiti se u deset. Ili raditi noću i doći ujutro u 6. Sigurno niti jedna ne ode spavati, nego sve normalno

nastave radni dan. I eventualno se pred odlazak na posao malo odmore. A muškarci, njih ništa ne čeka, oni mogu odmah poći spavati, ako nisu naviknuti i spremni da malo pomognu. Meni je lako, djeca su mi velika, a kad ujutro radim, muž mi skuha ručak. Znam da će ga sad zbog ovoga zafrkavati, eto što i kako se ovdje kod nas misli o pomaganju muškarca u kući. I gdje je tu onda ravnopravnost? Jedino u političkom pogledu, to da.

Uzmite li u obzir, da je kod nas uglavnom mlada ženska radna snaga, s mlađim obiteljima i malom djecom, recite, kako biti aktivan, kako se posvetiti društvenom radu? Doduše, imamo Aktiv žena, vrlo vrijedan, ali to je samo dio kolektiva, odnosno njegova radničkog dijela.

● Vi sami, čini mi se, ipak dosta toga uspijete...

— Kažem, meni je lakše, jer su mi djeca velika. Jeden je pred ženidbom, jučer je kupio zlato curi, a drugi je u vojsku. Gdje sve radim? Pa, u Radničkom savjetu sam, Aktivu žena, Komisiji za stambena pitanja. I u Mjesnoj zajednici radim, vrlo smo aktivni. Čak su me i u kućnom savjetu »zaposlili«, kupim novac za struju i vodu...

Jesam li u Partiji? Ne, nisam. Svi su u kući osim mene. Ali, ja sam u duši i u svom životu komunista već možda i od nekoga tko je formalno u njoj. A to je najvažnije. Ostala sam izvan Partije jednostavno zato, što me nitko nije zvao, a ja, oku pirana poslom, svakodnevnim životom, sama nisam tražila... Ja nastojim pridonijeti ovom društvu i izvan Partije, a, uostalom, ne možemo svi ni biti svagdje. Radni čovjek može, po mom mišljenju, biti u najviše dva tijela, inače se sve svede na sastančenje. Nekima to i odgovara, samo da ne rade svoj posao. Voljela bih, da se sastanci održavaju u neradno vrijeme, subotom ili nedjeljom, pa bismo vidjeli koliko je tko zainteresiran za ono gdje je primljen. A kad se čovjek već primi nečega, onda to mora raditi, ja tako mislim. Rijetko kad izostanem s nekog sastanka, pa makar izostala iz kuće i s posla.

● Možete li posvetiti malo vremena sebi? Svom izgledu, odijevanju, kozmetici?

— Sebi najmanje! Nema kozmetike, nema uljepšavanja, kad bih? Jedino što sad

uvečer, uz televiziju, malo pletem i vezem, radim goblene, ili rješavam križaljku, eto to je što sebi mogu priuštiti. I to sad kad su djeca odrasla. Van ne izlazim nikada, dodu k meni djevojke od sinova, jedna je Zatonka, druga Bilićka, pa mi je to zavala. A kad su mi djeca bila mala, svaki put kad bih došla kući, mogla sam plakati od muke... Ovdje cipela, ondje cukar, tamo stolica, šalica, odjeća... Jednostavno nisam znala odakle bih počela. Tako je danas mojim kolegicama, mlađim ženama.

Da mi je škola išla, pa da sam nešto završila, možda bi bilo sve lakše, ovako, s mojom osmopletkom i bivšom »domaćinskom«, oduvijek sam u poslu za strojem. Nisam se baš ni mogla školovati, otac mi je poginuo u ratu četrdeset i treće, ostalo nas je troje djece s majkom. S dvanaest godina sam nosila pilotinu u pilani, da bismo dobili drva za ogrijev...

LJEPŠE JE S VESELIM SVIJETOM

● Imate li prijateljicu, društvo?

— Jako volim društvo, ja sam vesela priroda i vrlo sam otvorena, nemam baš dlake na jeziku, svakom kažem svoje. Ali, već su svi navikli na to, pa nema problema, uvijek se može razgovarati.

Imam jednu prijateljicu. Stekla sam je kad mi je bilo najveće. A to je onda najsigurnije prijateljstvo.

M. Andelić: ipak sam zadovoljna

Inače mislim, da više žena zajedno nikad ne mogu biti prijateljice. Dvije, da, ali tri, već — ne... Gdje ih ima previše, nema prijateljstva.

● Mislite li, da žena i s muškarcem može ostvariti pravo prijateljstvo? Mnogi to osporavaju...

— Ja ne osporavam. Mislim da je moguće čak biti veći prijatelj s muškarcem. Ja sam sa svima dobra, družim se, ali — više volim pričati s muškarcima. Omi drukcije i gledaju na stvari. Žene, ili nešto krivo čuju, ili nešto krivo shvate, ili krivo prenesu... No, svejedno, moj najbolji prijatelj je ipak že na. A i čitav život želim što sam imala samo sinove, eto...

● Imate četrdeset i tri godine, to je, recimo, polovica životnog puta. Jeste li zadovoljni?

— Jesam. Ja ne znam kako to izgleda biti ljut. Kad mi je najveće ja pjevam. Najozbiljnije! Takva sam narav. Imala sam teških trenutaka, ali to se nije vidjelo na meni. Spašavala me narav. Ja mogu sa svakim, ali, ljepe je s veselim svijetom... Volim muziku, ples, igru, ništa ne zamjeram mladost. Da je sad moje vrijeme, i ja bih kao i oni. Treba mladost shvatiti.

Završile smo. A ovako se pričati dalo, dalo... Marija Andelić morala je u grad, odmijeti večeru majci koja živi sama, a onda na sastanku sindikalne organizacije.

Na odlasku, nije morala »cvikati« karton ni ispunjavati izlaznicu, budući da je ovaj razgovor dogovoren u neradno vrijeme, u slobodan dan. Stroj za kojim radi, nije zastao. To je takva žena, takav čovjek.

G. J.

Andelka Sarajlić

Kopala je mati moja

Kopala je mati moja
dugi stari vinograd
dok je bura lamatala
maslinaman cili dan.

Kopala je mati moja
dok je ne bi svladala glad
dok su njena dica mala
na ulici bila tad.

Težakinja mati moja
puno dice imala je
gladna, športka i umorna
svi jednako volila je.

Kopala je mati moja
kosila i polivala.
Teške posle radila je
piz na glavi nosila je.

Višnju, smokvu i maslinu
sadila je u ledinu.
Na kamenu je sidila
od kamena jača bila.

Ingrid Berović

Kao majka - kao žena

Sadila si cvijeće
pred pragom naše
male kuće
i skrivala pomno
sve ružne poklone života
a jednog dana odat će te
pupoljak
iz tvog srca što će nići
kao priznanje za minule godine
patnje i boli

U meni ti si vječna kao ljubav
prisutna kao proljeće
i čista kao sunce

U beskonačnom trajanju
ovog velikog vremena
što sobom nosi sumnju, radost
neizvjesnost i suze
Ti ćeš izići
kao pobjednik
Dostojna čovjeka
KAO MAJKA — KAO ŽENA

Razgovor s Milkom Lasić-Šećat

(Nastavak sa 1. stranice) niku, osobito u njegovim počecima, mislim prije svega na težačke žene. Negdje u junu, 1941. godine, kod mene je došao drug Družić i dao mi zadatak, da treba da u Šibeniku organiziram Anti-fašistički front žena. Bila sam jako zbumjena, jesam, doduše, bila član Partije od 1935. (primljena sam na Beogradskom univerzitetu), ali nikad nisam bila u kontaktu s težačkim ženama. Kao da je bio nekakav zid između građanskih i težačkih žena. Pitala sam moga muža Pjera (Petra Grubišića), što će učiniti, a on mi je rekao, da je najbolje da se povežem s Ljubom Tambičem. Poznavao ju je i pamio kao izuzetno čestitu ženu, koja se revolucionarnošću isticala još u demonstracijama HSS-a. Otišla sam kod nje, i to je bila prva težačka žena s kojom sam se povezala te, 1941. godine. Sad se više ne sjećam točno što sam joj govorila, nije ni važno. U svakom slučaju, govorila sam joj o potrebi borbe, organiziranja žena, itd. Od nje je onda tekla dalje ta veza s težačkim ženama. Najprije Dolac, onda dalje.

● Pa kako su se držale težačke žene, što su radile?

— Kako da vam kažem... Ljuba je bila... ona se toliko zagrijala za našu borbu i Partiju, da nije prošlo dugo pa je rekla, da bi i djecu i muža žrtvovala za nju. A kad to jedna žena kaže... ne znam... to je za mene bila revolucija... Troje djece je imala kući, a preko Poljane je na leđima nosila vreću pušaka, usred dana!

Kad se sjetim, koliko su te žene bile pod utjecajem crkve! Daleko od svega! Njih dobiti na svoju stranu, bila je to pobeda veća od svih. One su vam na pijaci kupovale, ili čekalo negdje u redu za kruh i kao najnormalniju stvar na svijetu pričale, kako im sinovi idu u partizane, kako će se naći na Pisku. Čekaju red i pričaju gdje će koji...

Mogu sada reći da je tadašnji muški dio Šibenika, ti naši težaci, da su u pokret ušli preko svojih žena. Ali, nije bilo lako u početku. One su radile u strogoj konspiraciji, morale su ići na sastanke, a muževi nisu znali kako idu! Bilo je i bubaca... Znate šta: tvrdim, da pokret žena u Šibeniku nije bio tako jak, da možda ni pokret NOB-a ne bi bio tako snažan!

Eto, tako je počeo rad organizacije žena u Šibeniku. A onda, što se radi, što da vam kažem... Sastanci, prikupljanje materijala za borce, širenje pokreta, pridobivanje na našu stranu... sve što se tada i drugdje radilo.

● A neki posebni događaji?

— Jedan od najupečatljivijih momenata bile su demonstracije žena, u proljeće, 1942. To je bio rezultat jedne opsežne akcije, a do svega je moglo doći zato što su u proljeće 42. postojale organizacije Šibenskih žena u svim sektorima. Dakle, zahvaljujući organizaciji AFŽ-a koja je bila stvorena četrdeset i prve, već u proljeće iduće godine bilo je moguće na ovakav način organizirati sve žene Šibenika.

Još nešto je na mene, iz tog vremena, ostavilo nezaboravan dojam. Trinaestog listopada, strijeljano je šest omladinaca, koji tada Šiben-

Šibenske žene težačke

skom narodu nisu bili poznati kao komunisti. Za njih su to naprsto bili — omladinci. Talijani su tada, zbog ubojstva Škotona, pohapsili sve sumnjive, i to braću. Među obojicu. A onda su za strijeljanje odabrali mlađe, kako bi teže pogodili i zastrašili familiju. Postigli su suprotan efekat, ačko tako mogu reći... Tog dana, — i sad se naježim kad o tome pričam — kad su ih strijeljali, bio je Škotonu sprovod. Sve su Šibenske škure bile zatvorene, a ulicom su hodale Šibenke i plakale i vikale: »Uibili ste nam našu dicu!« Toga dana, 13. listopada fašisti su protiv sebe dobili cijeli grad.

To je nešto što nikad neću zaboraviti. To je jedan od najsnažnijih dojmova koji u sebi tako nosim i poslijepote toliko godina.

● Dokle ste pratili taj početak organizacije Šibenskih žena?

— Samo da napomenem: ja govorim samo o težačkim ženama, jer s omladinkama nisam radila.

Krajem 41. i početkom 42. počele su se uključivati i žene intelektualke, profesorice liječnice, činovnice. Negdje u proljeće 1942. trebale smo imati Konferenciju AFŽ-a, već sam i referat napisala, ali ga nisam uspjela pročitati. Morala sam u ilegalu. Formiran je Odbor AFŽ-a za Šibenik, do tada su postojali samo po sektorima.

Svemu što se dalje zbivalo u Šibeniku, u organizaciji, ja nisam svjedokom, pošto sam otišla u partizane.

● Sjećate li se nekih posebnih svijetlih likova iz tog vremena?

— Sjećam se svakako. Nedavno sam se primila obaveze, da za Muzej grada Šibenika napišem tekst, u kome bih dokumentirano, s imenima i prezimenima, pisala upravo o ženama i njihovu radu u tom periodu. Napisati to, to je moj dug.

Ovom prilikom bih ostala na imenu Ljube Tambiče, jer je ona za mene bila i osalta pojam revolucionarnog lika žene Šibenika. I to da kažem: mislim da je puno više Šibenskih žena trebalo dobiti »Partizansku spomeniku«.

Eto, vrlo je dakle kratak period moga rada u Šibeniku. Ali kroz taj mali period već je bila оформljena organizacija žena kojom su bile obuhvaćene sve žene. Svadbe su već postojali odbori, održavali se sastanci, radilo se...

I s ožiljcima se sad mirno živi

● A vi? Pričamo samo o tome što ste radili, a mene, evo, zanima i vaš život, vaša ličnost. Potečli ste od činovničke porodice, prije rata ste završili fakultet, što vas je navelo na takve životne putevi tokove?

— Sjećam se, bila sam u osmom radu gimnazije, kad su bili uhapšeni Bunko, Gušte Šprljan i još neki drugovi. U školi smo saznali da ih tuknu. To saznanje i osjećaj koji je ono u meni izazivalo, kao da je bio neki neposredni poticaj mom razmišljanju: u kakvom to društву živim? Počelo je i zanimanje za Komunističku partiju, za njen program. Ono što je mene lično uvuklo u taj po-

kret, bilo je osjećanje mržnje prema nepravdi. Mrzila sam nepravdu, mrzila sam siromaštvo... Ja i danas mislim da je siromaštvo užasnina stvar. Nisam bila gladna u svojoj kući, ništa mi nije nedostajalo, ali to mi nije bilo najvažnije. Ja sam u sebi nosila sasvim određene osjećaje, bez obzira na vlastite uvjete života, a neposredan poticaj bilo je upravo to mrvarenje komunista od strane žandarma.

Poslije sam, zajedno s majom mužem, Petrom Grubišićem, studirala u Beogradu.

Milka Lasić-Šećat

Pokret je već bio razvijen, on mu je pristupio, i bio je aktivniji od mene, makar je bio samo dvije godine stariji. Sudjelovala sam u demonstraciji studenata i bila vrlo aktivna. Poslije njih, pristupio mi je jedan drug, koji je rekao da će me primiti u Partiju. A nisam do tada bila ni kandidat...

Dugo vremena iza, mada sam bila član, nisam puno znala o organizaciji Partije, i ne mogu reći da sam bila baš tako marksistički obrazovana. A da mi je netko rekao, ne znam što da za nju napravim — sve bih napravila.

Bio je to jedan ogroman entuzijazam u meni, u nama...

Poslije sam se vratila u Zagreb i zavšila studij na Prirodoslovnom fakultetu, kemijsku i fiziku. Prvo pravo političko obrazovanje dobila sam kad sam došla na Institut društvenih nauka, 1949., koji je tada imao rang fakulteta. Tek sam tada upoznala marksističku filozofiju i političku ekonomiju.

● Sad o svemu mirno pričamo. Znam, međutim, da ste imali takav životni put, koji vam je, baš u tim ratnim danima, donio mnoge ožiljke...

— Joj, kad bih mogla da vam govorim... Ali, to nisu stvari za ovakav intervju... Kazete gubici... Izgubila sam muža, dijete, obojicu braće...

Mlađeg brata su mi streljali. Tada, ja sam znala da moja braća nisu sudjelovala u atentatu na Škotona, makar su obojica već bila u pokretu. Gotovo sam mirno primila vijest o njihovu hapšenju. Mislim, ništa mu ne mogu napraviti, može stati kući. Tada sam još mislila da znam što je fašizam, pratili smo mi Španjolsku, sve sve što se događalo u njoj i drugdje. Činilo mi se da znam što je on i onda kad je mlađi brat bio osuđen...

Mislila sam nije kriv, ne može mu se ništa dogoditi... Fašizam sam, međutim, zapravo spoznala tek nakon toga prvog streljanja. Do tada sam mislila da je to politička stranka kao i tolike druge, a ne nesreća čovječanstva... ili... ne znam ni sama kojim imenom da ga nazovem. Njih se ništa nije ticalo, osim istrebljenja.

Onda sam izgubila muža. Pa dijete. U jednom pokretu, kad sam morala u ofenzivu, a mali bio sa mnom, drugovi su mi ga uzeli da ga skloni na sigurno, da ga ne vučem po noći. Nikad ga više nisam vidjela.

Onda i stariji brat. Nisam mogla do njega, a bio je bolestan. Gdje je i kako poginuo, kad, nikad nisam saznao. Bio je u Prvoj dalmatinskoj, moj Drago...

To su moji najteži doživljaji. A onda kroz život, i toliki partijski staž, kao i svaki valjda, i ja sam stjecala i druge, brojne ožiljke. Spadam u ljudе koji ne govore sve što misle, ali ono što govore, to i misle. A život je takav, da to često kažnjava na ovaj ili onaj način.

Ipak, danas, ja sam posve mirna od te vrste ožiljaka, nema trunke gorčine u meni trunke...

Zene danas

● Počeli smo o ženama, porazgovarali malo i o vama. Prije kraja, vratimo se još malo »ženskom pitanju«. A u ovakvim prilikama, ono kao da obavezno glasi: položaj žene danas?

— Organizacija žena je vrlo rano shvatila, da ne može biti govora o ravnopravnosti žena i muškaraca, ukoliko se cijelo društvo ne angažira da joj pomogne. U odgoju djece, u poslu, u obitelji...

A to je vrlo spor proces. Međutim, ekonomska snaga naše zemlje bila je i jest veća od onoga što društvo pruža ženi. A i u obitelji je tako. Tek kod ovih najmladih generacija vidim, sve više prevladava mišljenje da se mora napraviti podjela rada, sve se više humaniziraju odnosi u starim obiteljima niti toga nema.

Znate što me smeta? Kako sredstva javnog informiranja tretiraju ženu. Ne smeta me lijepo žensko tijelo, dapače, volim ga vidjeti. Ali, s druge strane, tako malo pišu o uspjehima žena, njihovim načinima, dokle su stigle. Svaka novina, svaki TV-program, mora imati neku golu ženu. A gdje su žene kao radni ljudi, stvaraoci socijalizma, ako hoćete? To je veliki nedostatak naših sredstava informiranja. Oni samo znaju reći: toliki i toliki postotak žena je u delegatskom sistemu. Što će kome to? Dajte meni na televiziji živu ženu, da govoriti kako živi, što radi, da se vidi! Nemam pojma gdje je ta mlada generacija! Da znate, meni su žene u Institutu, dok sam bila direktor prije mirovine, bila najbolji radnici. Njih bila je htjela vidjeti!

xxx
Ovo je kraj. Ali samo ovog teksta, nikako i cijelog razgovora. Prostor je u novinama, načinost, uvijek prema li... Pa tjeraj na završavanje i onda kad biste još... Oduvijek sam strašno voljela razgovarati s pravim ljudima. To bogati čovjek. Razgovor s Milkom Lasić-Šećat spada u one, za koje mi uvijek bude krivo što ih ne sluša i neka meni najbliža osoba. Jer, prepričati se nikad pravo ne mogu, a vrijeđilo bi.

Jordanka GRUBAC

Poginuli učenici i profesori Gimnazije

KALCINA IVAN Ivanov
KALPIĆ IVAN Jakovljev
KALPIĆ JOSIP Jakovljev
KANDIJAŠ UGO Ivin
KAZIJA ANTE Antin
KITAROVIĆ ANTE Josipov
KLARIN GOJKO Markov
KLARIN IVE Vickov
KLEINER ROBERT Rudolfov
KRAVAR RAJNA Petrova
KRONJA MILAN Mijin
KRONJA PERISLAV Vicin
KRUNIĆ BLAŽENKO Matin
KRVAVICA PETAR Markov
KUDELJKA DRAGUTIN Ivin
KUKURA STOJAN Nikolin
KURAJICA dr BRANKO Božin
LALIĆ ŠIMUN-KORADO Josipov

LASAN MIHOVIL Josipov
LASIC DRAGOMIR Antin
LASIC IVAN Antin
LIŠNJAK FRANE Markov
LUČEV BOSKO Antin
LUKETA JOSIP-LOLE Ivin
LJUBKOVIC ZVONIMIR Nikolin

MACURA MOMČILO Milanov
MACURA SLOBODAN Milanov
MADIRAZZA ANTE Ivanov
MAGAŠ ANTE Nikin
MAGLICA VINKO Ivanov
MARELIC IVO Bertov
MARIĆ ANTE Antin
MARIĆ DUME Petrov
MARIN BRUNO Ugov
MARKOČ DRAŽSLAV Franin
MARKOTA STANKO Antin
MARKOVIĆ MILIVOJ Ivanov
MARKOVIĆ VELJKO Ivanov
MARTIĆ RATOMIR Đurin
MAŠTROVIĆ GOJKO Srećkov

Jakovljev

PAIĆ ANTE Ivanov
PAJK MIROSLAV Josipov
PANKOTA FRANE Josipov
PARUN JERE Franin
PAVASOVIC MARKO Jerkov

PAVIĆ BORIS Josipov
PENDELJ GRGO Markov
PERAN VLADIMIR Josipov
PETKOVIC FRANE Markov
PETROVIĆ MARIJA Jovanova
POLOMBITO DANILO Ivanov
POPOVIĆ DANICA Špirina
POPOVIĆ DUŠAN Simin
POPOVIĆ ILKA-IKA Vasina
POTURICA ZVONIMIR Jerkov

PREBANDA ANTE Ivanov
(Nastavak u idućem broju)

komentiraju

Boljim radom do obilatijeg standarda

MJERE što ih je prošlih dana utvrdila republička vlada sasvim su jasno upozorenje i svim šibenskim sredinama, kako društvenim strukturama tako i udrženom radu, da se još jednom i sa znatno više istančanog smisla za aktualna ekonomika proturječja angažiraju u širokoj fronti stabilizacije. Stoga, naravno, i u ovim našim šibenskim odrednicama valja svestranje, podrobnije i s manje zagledanja unatrag i sa strane, sagledavati trase kojima se može postići solidnija proizvodnja, treba mnogo više poraditi na podizanju produktivnosti rada i racionalnjem i svršnijem trošenju društvenih sredstava. Uputno je, također, još jednom preispitati i dobro odmjeriti sva moguća i planirana ulaganja.

Ako se kaže da ovo nije vrijeme da bi se moglo tako olako prolaziti pored svjetionikā koji jasno, nedvosmisleno i bez imalo okolišanja nalaže prijeku potrebu izdašnijih promjena u radu, ponašanju i stilu rukovođenja i odlučivanja — onda, zasigurno, ima i debelih razloga za to. Aktualne privredne teškoće treba što prije i efikasno početi odstranjivati. Ako je radni čovjek, i to onaj kojemu osobni dohodak ne pretiče u sučeljavanju s takoreći sva-kodnevnim rastom cijena, spremam i voljan da na svoja pleća preuzme dio tereta što ga svi moramo ponijeti na putu prevladavanja postojećih teškoća, onda, tu dvoumice uopće nema, valja početi bolje raditi i trenutno se nečega i odreći, jer je upravo to valjano priklanjanje akcijama koje će dobro sagledanim i uočenim negativnim pomacima »opržiti krila«.

Budući da svaka sredina — od mjesne zajednice i osnovne organizacije udruženog rada do komune — ima svoje probleme, i kako glavninu tih teškoća samo ona može najbolje i najbrže riješiti i ukloniti, to je i bez detaljnijeg raspravljanja sasvim jasno da borba za stabilizaciju i standard radnog čovjeka mora obavezno biti spuštena na tuzinu. Izvan nastojaanja da se boljim i angažiranjim sva-kodnevnim radom postignu pravi, oni realni novčani učinci, mimo striktnog provođenja samoupravljanja u čijem procesu valja da sudjeluje svaki od oko 24.000 zaposlenih Šibenčana, ne mogu se, to iz dana u dan postaje svi jasnije, potvrđivati htijenja da se upravo (i jedino) na samoupravnom konceptu, u kontekstu ostvarivanja delegatskog sistema, u praksi udruženog rada, potvrde pristajanja i na trenutna odricanja. To je izlaz za aktualne teškoće i po-najbolja, da ne ustvrdimo jedina garancija za neusporedivo obilatiju sutrašnjicu.

U tim odrednicama treba još jednom, ali na zborovima radnih ljudi, sastancima samoupravnih organa i zasjedanjima partijskih i sindikalnih organizacija — ne prepustajući stvar samo širim, tvorničkim ili općinskim društveno-političkim strukturama, sagledati sve moguće aspekte ostvarenja stabilizacije. U tom okviru potrebno je, dakako, po-vesti izdašniju brigu i o standardu proizvođača i samoupravljača, posebice ljudi s najnižim osobnim dohocima. A tu namjeru i potrebu može se, barem jednim dijelom, ostvariti i striktnijim nagradivanjem rada i radnih efekata svakog zaposlenog.

Krajnje je vrijeme, naime da se oslobođimo iluzije da će netko drugi, sa strane, kao nekakvim nepostojećim ča-robnim štapićem, sasjeći aktualne boljke privredovanja i životnog standarda zaposlenih. Bitka za bolji život i veću, tržištu primjerenu proizvodnju vodi se, zapravo, u svakom OOUR-u, u svakoj obitelji, jer se jedino većim zalaganjem na radnom mjestu, eliminiranjem nepotrebnih troškova i iz-dataka, uštedama na repromaterijalu, smanjenjem škarta i broja bolovanja i izostanaka s posla, itd. može doći do obilatijeg finansijskog učinka u radnoj organizaciji, a time ujedno i većeg osobnog dohotka.

Suvišno je, naravno, i naznačiti da se ta htijenja i neminovnosti mogu ostvariti jedino i isključivo u samoupravnim odrednicama, a to istodobno znači i na liniji politike Saveza komunista. Nema tog faktora i nema te snage koja će moći uspješno razriješiti podosta složenu ekonomsku situaciju ačko glavni oslonac nisu radni ljudi, a to sasvim pojednostavljeno znači članovi sindikalne organizacije, komunisti, omladina. Blizu 7000 komunista i 24.000 proizvođača, koji su svoj obilatiji kruh neraskidivo zdužili u uporištu što se zovu samoupravljanje i delegatski sistem trebaju, svaki ponaosob a time i zajednički, dati svoj očekivani prilog akcijama kojih je cilj učvršćenje proizvodne osnove, jer je to prava platforma za obilatiji osobni i društveni standard svakog stanovnika šibenske komune.

D. B.

ZAPOŠLJAVANJE

Najviše nezaposlenih bez kvalifikacije

Prema podacima USIZ-a za zapošljavanje, na području općine Šibenik u siječnju ove godine bilo je evidentirano 2136 nezaposlenih osoba. U usporedbi sa prosječnim brojem evidentirano nezaposlenih u prošloj godini vidljivo je osjetno povećavanje, i to za oko 200 radnika. Zanimljiv je i podatak da u ukupnom broju nezaposlenih 72 posto čine žene. Sa stajališta kvalifika-

cijeske strukture stanje je bez većih promjena. Najveći broj nezaposlenih i dalje su nekvalificirani radnici, dok je nešto manje kvalificiranih i radnika sa srednjom stručnom spremom. Kod svih kategorija zabilježen je porast, a najveći je kod radnika sa srednjom stručnom spremom i to za 36 posto, te visokom za oko 23 posto.

m.s.

Reporter u Zatonu

Svako naše primorsko selo, naselje, gradić... posjeduju neke svoje specifičnosti, neku središnju točku, trg, punkt... na kojima se »sastanči«, oda-kle se osluškuje i promatra život mještana u pokretu. Zaton, međutim, već odavna nazvan »Malom Moskvom«, uz svoju slikovitu obalu i minijaturnu »Vrulju« posjeduje još i svoju javnu uru koja i danas, usprkos kvarcu i suvremenoj tehničkoj švicarsko-japanskoj inženjeriji za preciznu mehaniku, otkucava vrijeme onako, kao što je to činila i na početku ovoga vijeka, premda je njene teške kamene utege i Zub vremena dosta nagrizao pa joj kazaljke više pokazuju »staros« a manje ovo naše »novo« vrijeme. Međutim, i takva kakva jest, jednoga će dana mnogima nedostajati jer je ta draga ura budila i podsticala na rad i kmetove i siromašne zatonske ribare, korila lijene, bordila hrabre i opominjala na policijske satove okupatora, unošeći tako svoj eho u sve pore života jednog malog se-la, kojeg čete uzalud tražiti u bilo kojoj zemljopisnoj karti, osim onih strogo lokalnog karaktera bivšeg kotara. I to-me slično.

Razgovarajući toga dana s predsjednikom Mjesne zajednice, mladim i veoma prijaznim profesorom Živkovićem doznah usput i za mnoge pojedinosti o usmjeravanju sredstava iz novog mjesnog samodoprinos. Tako mi reče, da će se sagraditi nova školska zgrada (stara djeluje u nepodesnim prostorijama bivše Lasanove uljare), zatim dvije ambulante, dječji vrtić, te sportski tereni gdje bi svoje mjesto našla sva mjesna sportska društva...

● A što će biti sa ona dva preostala kilometra asfalta za spoj na cestu Zaton — Stankovci — Benkovac?

— Da, i to dolazi u obzir, kao i proširenje groblja, obale, dok ćemo se u turizmu opredjeliti samo na kućnu radinost, jer su nam minijaturne plaže zaista usko grlo ravoja na širem planu.

● Po veslačkoj stazi postali ste poznati u sportskoj javnosti i izvan granica naše zemlje. Pa kako (i da li) ovdje omladina koristi te prednosti? — Vidim ovdje, i u zimskim danima prisustvo mađarskih i čehoslovačkih sportaša, dok vam je naš popularni Mate Ljubek stalni gost.

— O, naša se omladina, njih stotinu i deset na broju, veoma sadržajno uklopila u sve tokove sportskog života te se tako upoznala i sa mladim članovima fondacije »Sendor« iz švicarskog grada Le Locla. Zahvaljujući tim uzvratnim posjetima ti se susreti sada proširuju i na starije ljudi. Naime, stariji nam Švicarci kažu da je ovaj naš fjord jedinstven u svijetu po svojim prirodnim fenomenima.

● Kulturno-zabavni život? Ima li kakvih promjena na bolje? — Poznato mi je da je ovdje postojala čitaonica koja se nečujno ugasa. Kako je tomu bio uzrok?

— Upravo se ove godine navršava šezdeset godina od njenog osnivanja u kući braće Živkovića Pile i ostale dvojice. No bilo pa prošlo. Međutim, sada radimo na stvaranju jedne solidne biblioteke — i to kao podružnice one »Jurja Šižgorića« iz Šibenika. U vezi s tim stručnu će nam pomoći pružiti i naš bibliotekar prof. Tome Živković, kao i neki drugi intelektualci koji rade i žive u Zagrebu. Što se pak

ZATONSKA VIĐENJA

tiče onog drugog dijela pitanja, mislim da se pošlo do-brim putem. Naime, ovdje se veoma živo osjeća prisustvo i djelovanje kulturno-umjetničkog društva »SLOGA«, po-dijeljeno u nekoliko sekcijskih se rad provodi pod stručnim vodstvom Ive Furčića iz Šibenika. Ovdje bi posebno trebalo izdvajiti rad pjevačkog mješovitog zbora i žensku folklornu skupinu »Zatonke« koje sudjelovaše i na smotri folklora u Zagrebu, kao i na Vinkovčkim jesenima, a često pripremaju i pri-godne programe o državnim praznicima. Nego, ovdje bi trebalo posebno spomenuti djelovanje našeg agilnog Mjesnog vatrogasnog društva koje je zbog svog aktivnog ra-da dobilo mnogo republičkih

ja dopušta da im vozači idu na put kad hoće, i ako hoće, što naročito pogoda naše da-ke koji svakodnevno putuju autobusom do svojih škola. — Uostalom, može li se i za-misliti takav javašluk na rad-nom mjestu? — Štoviše, i sâm sam bio svjedokom ružnih prizora na autobusnoj stanici u Šibeniku, kad u dva uzastopna navrata nitko nije došao da poveze putnike do njihovih odredišta. Naravno, da od toga još trpi i redovita opskrba za ljetnih mjeseci kad se broj stanovnika i njihovih gostiju više no utro-strukči.

Iz daljnog razgovora doz-na da se sada u Zatonu po-klanja mnogo više pažnje ma-slinarstvu i uzgoju novih na-sada višanja. U tu svrhu im

Sat na staroj kuli uz koju je dograđena škola

i saveznih priznanja, dok mu je Vatrogasni savez općine obećao pomoći za podizanje vatrogasnog doma te nabavku nove opreme i jednih novih kola. Zapravo, to se društvo svagdje nađe tamo gdje se pojavi kakav požar na te-remina naše općine, pa taj njegov rad i nije mogao ostati nezapažen.

● Stara poslovica kaže: »Čistoča je pola zdravlja«. Međutim, ovaj dio šibenskog za-ljeva sve više postaje i nje-govim slijepim crijevom, što se može uočiti i po boji mora ovdje pod rivom...

— Upravo smo prošlih dana donijeli pravilnik koji sve nas koji ovdje živimo obavezuju na korektno pridržava-nje uputa datih u tom pravilniku. Pod tim dobrovoljno preuzetim obavezama dosljedno će se vršiti nadzor i nad čistoćom mjesta, dok će hor-tikultura sa javnim nasadima dobiti posebno mjesto u tim našim preokupacijama.

● Čujem da imate mnoge zamjere na putnički saobraćaj Šibenskog »Autotranspor-ta«. Kako je došlo do takvih nesporazuma?

— To bi pitanje trebalo postaviti njegovoj upravi, ko-

je »Maraska« iz Zadra obećala 1500 sadnica oplemenjene maraske nad čijom će sadnjom i rastom vršiti nadzor njihovi stručnjaci, koji će usput pregledati i zemljiste za sadidbu i odrediti kemijska sredstva za zaštitu, što će u velikoj mjeri biti i garant da će te stvari krenuti dobrim putem.

● Koliko danas Zaton broji stanovnika? — uzgredno ga upitah, vjerujući da broj neće biti porazna.

— Stanovnika imamo oko 1100. No ima jedna druga stvar koja nas dosta zabrinjava, ukoliko se tako smijem izraziti. Prošle smo godine, naime, imali 36 umrlih a samo četvero novorođenih. — Kako ovakav nesrazmjer pro-tumačiti ni sami ne znamo.

No, kako bilo, Zaton danas ipak živi bolje i kulturnije nego je ikada ranije živio. Ima svoje vrijedne ljude, svoj asfalt, struju i vodovod, a nalazi se zapisan i u telefonskim imenicima. I, što je od svega važnije, neće se ni tu stati već će se ići i na još bolje, još ljudske i sadržaj-nije oblike života.

PETAR BILUŠIĆ

Oncionik gradskega reportera AH, TI MERCEDES!

NA PUTU do splitskog aerodroma imao sam neizbjegnu stanku u Trogiru, gdje sačekah splitski »lokalac«. No, ni u opuštenoj šetnji trogirskim pločnicom nije mi promakla serija »mercedesa« šibenske registracije, koji su, također, žurili na avion. U svakom automobilu, kao po nepisanom pravilu, uz vozača samo jedan čovjek. Nisam posezao za olovkom da bih kilometre množio s (bolje da je i ne spominjem!) cijenom benzina, ali me dovoljno pogodila samo misao na aproksimativnu vrijednost utrošenog dinara. Nametnula su mi se dva pitanja: — Da li bi drugovi iz različitih firmi bili »strašno« pogodeni kad bi jednim, umjesto sa troja kola, krenuli zajednički na aerodrom? I, zar su svi oni toliko finiji, važniji i zaslužniji od mene da ne mogu autobusom do aerodroma? Pritom sam, priznajem, bio pomalo opterećen »stabilizacijskim« mislima.

* * *

NE MOGU, kao ni većina »pravih« lokal-patriota, da u ocjeni rasta i (ne)uspjeha Šibenika, da izbjegnem usporedbu sa Zadrom i gradovima slične veličine. Razgovor sa Željkom Troskotom, predsjednikom zadarskog Fonda za samodoprinos, učinio me zavidnim. U realizaciji objekata, podignutih dodatnim sredstvima građana, naši sjeverni susjedi nisu imali ni dinara prekoračenja u odnosu na planirane investicije! Kao pandan tome za šibenske prilike dovoljno je spomenuti famoznu polikliniku s već stereotipnom asocijacijom »Skadra na Bojanu«.

Naš grad se priprema za novi, prijeko potreban samodoprinos. Za školstvo, dječje vrtiće i, možda, za objekte fizičke kulture. Građanska nam je dužnost da izdvajamo dinar u tu svrhu. Na tom planu, uvjeren sam, Šibenčani neće zatajiti. No, sudeći po dosadašnjoj praksi, isto uvjerenje nemam kad su u pitanju ekonomski računice stručnjaka u realizaciji planiranih objekata. A nitko sretniji od mene da me demantiraju!

TKO može uvjeriti stanovnike Boraje, Vrsna, Podina i Lepenice da su za asfaltiranje 11 kilometara duge ceste od Vrpolja do tog zabačenog dijela naše općine, gotovo jednako kao i oni, zainteresirani i općinski rukovodioci?! O potrebi uređenja te dionice vrlo važnog puta Šibenik — Trogir nije teško naći prave argumente: rasterećenje Jadranske ceste, sprečavanje »tihog raseljavanja blizu 2 tisuće žitelja, vezivanje blizu 200 radnika, koji svakodnevno žure na posao u šibenskim kolektivima, za sadašnje domove..

Ti argumenti izlišni su kao »priateljsko uvjerenje« na razini općine, gđe je važnost ceste jasna svima. Tako, međutim, izgleda ne misle odgovorni u regiji i republici. Ne znam tko bi me mogao razuvjetiti da cesta Šibenik — Trogir nije dosad bila nepravedno zapostavljena na tim razinama?

Kronicar

OBEĆANJA

Trotoar i „trotoari“

AKO djeci objašnjavate što su trotoari onda im treba odgovoriti: to su neprikosno-vene pješačke staze uz rub puta kojim ne smetano saobraćaju automobili i ostala ovozemaljska vozila.

Trotoari su nastali u gradovima išaranim saobraćajnicama, uglavnom asfaltiranim. Znači svaki grad ima ulice s trotoarima, ali naš Šibenik ima dosta i podosta ulica bez trotoara ili s uskim, uništenim i zapuštenim trotoarima. Primjer Šta znači ulica bez trotoara jest dio Ulice bratstva i jedinstva od Doma zdravlja do »Kronjinog magazina«. Ta ulica, istine radi, tek sada dobiva nekakav trotoar (kažemo nekakav, jer je bar koliko-toliko zadovoljiti »pješačke potrebe«). Naš grad bio je od nedavna grad čijim su saobraćajnicama milili karovi i pješaci, jedno usporedo s drugim. Danas tim ulicama koje su asfaltirane prolaze uglavnom automobili. Pješaci se sruši kako mogu i znaju. Oni najčešće na trotoare.

Znači: ovde je riječ o obećanjima da će se izgraditi prijeko potrebni trotoari. Obećanja su se počela realizirati uz Ulicu bratstva i jedinstva, što smo već spomenuli a obećanja koja su ostala samo obećanja ostaju na liniji od grada do Šubićevca, boje reći od Gimnazije do stadiona, Ulicom Rade Končara.

Taj trotoar i još neki drugi nikako da dođu na red za realizaciju. Dio trotoara od zgrade gimnazije do stadiona, kojim dnevno prolazi više od tisuću i po učenika (u oba pravca!), toliko je zapušten da već odavnina predstavlja opasnu liniju za život ljudi koji ga koriste (preskače se izlomljeni asfalt, razlokana cesta, šljunak, tokve vode u kišne i zimske dane, itd.)

Kakav je tek trotoar uz stari pazar, uz brojne prodavaonice u tom strogom centru grada. Dozlaboga užasan.

Obećanja da će se neki trotoari proširiti, uređiti, osvremeniti u dobroj mjeri su se realizirala za vrijeme održavanja Mediteranskih igara. Tada je trebalo malo više volje i umijeća da se »šansa« iskoristi i riješi još neki akutni problemi iz ove komunalne oblasti. Bila je, recimo »šansa« da se pri izgradnji ceste i trotoara za stadion »Rade Končar« uredi stotinjak metara trotoara o kojem smo govorili. No, ništa se nije učinilo.

Obećanja ostaju.

Obećati, nažalost, možemo crno predviđenje — da će kad-tad na tim relacijama doći do neke tragedije. Tko će onda biti kriv. Možda oni koji su obećali nešto što je moguće, ali...

D. G.

U SUSRET POPISU STANOVNITVA

Najvitalnije - vodičko područje

● Općina Šibenik do 1990. godine imat će 93.000 stanovnika ● Godišnji prirast 12 promila ● Natalitet iznosi oko 16, a mortalitet oko 8 promila

Ovogodišnji, peti po redu poslijepo rata, popis stanovništva dat će odgovor na brojna pitanja o točnom broju stanovnika u pojedinim naseljima i gradovima kao i u cijeloj zemlji, te o broju domaćinstava i stanova. Sa zanimanjem se očekuju ti podaci kako bi se saznao koliko su procjene o tim kretanjima bile realne. Taj interes je prisutan i na području naše komune, jer radni ljudi i građani žele znati koliko je narastao grad, sela i komuna u cijelini.

— Prema procjenama, koje se baziraju prvenstveno na prirodnom, a ne mehaničkom priraštaju, naša komuna će ove godine imati 83.000 stanovnika — rekao nam je Roko Gracin, šef statistike općine Šibenik. Sâm grad ima oko 34.000 stanovnika, a tu će doći do odstupanja jer je naselje Zablaće, sa oko 600 stanovnika, postalo dio gradskog područja. Sam mehanički prirastaj mogao bi, objektivno gledano, pridonijeti većem broju stanovnika u gradu nego što to pokazuju statistički podaci, jer statistika ne može imati točne podatke o unutrašnjim migracijama na području kao ni o migracijama izvan područja općine.

● Vi ste pravili procjene o narastanju našeg grada i općine do 1990. godine. Kako će izgledati brojno stanje za 10 godina?

— Prema mojoj procjeni, koja se temelji na kretanjima u posljednjih 20 godina, grad će 1990. imati 42.000 stanovnika, uz godišnji prirast od 20 promila. Zadržava se, naime visoka stopa rasta stanovnika u gradu zahvaljujući imigracijama, to jest dolasku novih žitelja iz sela i iz dru-

R. Gracin: popis stanovništva — akcija od općedruštvene koristi

gi rodučja. Sto se tiče Općine ona će za deset godina imati 93.000 stanovnika uz godišnji prirast od 11,9 promila.

● Na kojim ste podacima bazirali svoje procjene?

— Procjene se mogu vršiti samo na bazi podataka iz ranijih popisa, jer manja područja nemaju izrađene tablice mortaliteta i nataliteta na bazi kojih bi se mogle dati puno kvalitetnije i realnije procjene. Zato sam se koristio stopama rasta do 1971. i najnovijim tendencijama do prešle godine. U posljednjih 20 godina na području općine rada se u prosjeku 1100 do

1200 djece godišnje. Najveći natalitet u promatranoj razdoblju zabilježen je 1961. godine i iznosio je 1,400, a najniži 1970. kada je iznosio 994 novorođenčeta. Poslije te godine dolazi do ujednačavanja nataliteta i on se kreće od 14,5 do 15,9 promila. Te nove tendencije pokazuju napredak u smislu laganog povećanja broja rođenih. S druge strane mortalitet varira i kreće se od 7 do 10,4 promila. Iako stopa mortaliteta na našem području raste, jer je 1961. iznosila 7,3, a 1966. tek 6,9 da bi 1978. narasla na 10,4 promila. To je, međutim još uvek u granicama kretanja mortaliteta u okviru Hrvatske i Jugoslavije.

● Kako se kreće stopa nataliteta i mortaliteta u gradu?

— Kretanje stanovnika u gradu različito je u pojedinim međupričnim razdobljima. Tako je između 1948. i 1953. stopa rasta stanovnika iznosila 16,8 promila, a između 1953. i 1961. čak 38,2 promila, da bi između 1961. i 1971. pala na 21,2 promila. Najnoviji podaci govore o daljnjem padu stope rasta stanovnika u gradu. Natalitet također varira iz godine u godinu i u prosjeku iznosi između 17 i 20 promila, dok su stope mortaliteta niže od općinskih i iznose od pet do devet promila.

Interesantno je da na području komune Vodice bilježe najveću vitalnost stanovništva izraženu odnosom rođenih i umrlih pa vodičko područje ima najveću stopu prirodnog priraštaja.

Jakov VUČENOVIC

Jz klubova Šibenčana i prijatelja Šibenika

RAZNOVRSTAN PROGRAM RADA

Društvo Šibenčana i prijatelja Šibenika u Splitu osnovano je 23. prosinca 1980. godine. Osnivačkoj skupštini prisustvovalo je 110 članova. Uz usvajanje statuta društva, izabran je Izvršni odbor od devet i Nadzorni odbor od tri člana.

Među ostalim ciljevima društva ističu se: njegovanje, razvijanje i produbljivanje prijateljstva, drugarstva i ljubavi između Splita i Šibenika, okupljanje članova radi zbljžavanja, međusobne pomoći i suradnje, ljubav prema rođnom gradu prenositi na mlađe generacije i njegovanje revolucionarnih tradicija NOR-a.

Druga redovna skupština društva održana je 12. veljače ove godine i na njoj je usvojen program rada za 1981. godinu. Prisustvovalo je 250 članova. Posebno mjesto u programu rada dato je godišnjici smrti druga Tita i proslavi 40. godišnjice ustanka naroda i narodnosti Jugoslavije.

Iz programa je važno istaknuti:

Zajednički posjet članova društva i članova sekcije 8. dalmatinske udarne brigade SUBNOR-a Splita Parku strijeljanih na Šubićevcu i kosturnici prvih strijeljanih Šibenčana, zatim posjet »Kući cvijeca« i odavanje počasti drugu Titu, preplata na »Šibenski list«, organizacija Šibenske večeri u Splitu, i dr.

Šibenska večer održat će se 21. ožujka u 20 sati u Domu JRM, rezervacije stolova 9, 10. i 11. ožujka od 9 do 12 i od 17 do 19 sati u prostorijama MZ Lovret. Pomoći u organizaciji večeri pružit će nam prof. Ivo Livaković i filmski redatelj Mate Relja. Zahvalnost dugujemo »Štampi«, klapi »Penzioner« i drugovima u Centru za kulturu Šibenik.

M. KOSTANIC
Split

FOTOREPORTAŽA

Kamerom po obali i otocima

U VRIJEME kada konačno možemo reći da se rastajemo s upornom, oštom i dugom zimom, obišli smo nekoliko mesta tragajući gotovo na sunce, više objektivom fotoparata nego novinarskim noštem u ruci, za zanimljivo-

stima koji bi nam se ukazali u doba, kada, kažu, malo čega zanimljivog ima. U tim skitnjama odabrali smo ovom prilikom nešto iz slikovitog Skradina, staroga sela Šepurine na otoku Prviću i iz uvijek primamljivog Primošte-

na. Tako je nastala ova sadržajno različita fotoreportaža.

***

Nekada, kada je turizam kročio u Primošten, tamo početkom šezdesetih godina, ovakve su bile prve turističke razglednice: među starim zdanjima primoštenškim, svoju je »čakulu« bacila grupa mladih Primoštenki u narodnim nošnjama. Danas se, pak, Primošten gleda iz ptičje perspektive, pun hotela, šumarača i dubokih zaljeva, sa svojim vjećitim »otokom, poput kamena stošca«. Naša slika je ipak novog datuma. Ima veze i s turizmom, dakako. Djevojke čine skupinu koja redovito dočekuje hotelske goste. Uz malo suhih smokava i fritula, dakako i s karafilima, gosti ulaze na vrata primoštenških hotelijera kao očarani. Dobro je što su ostali običaji, uz moderna hotelska zdanja. Jedno s drugim itekako može ići.

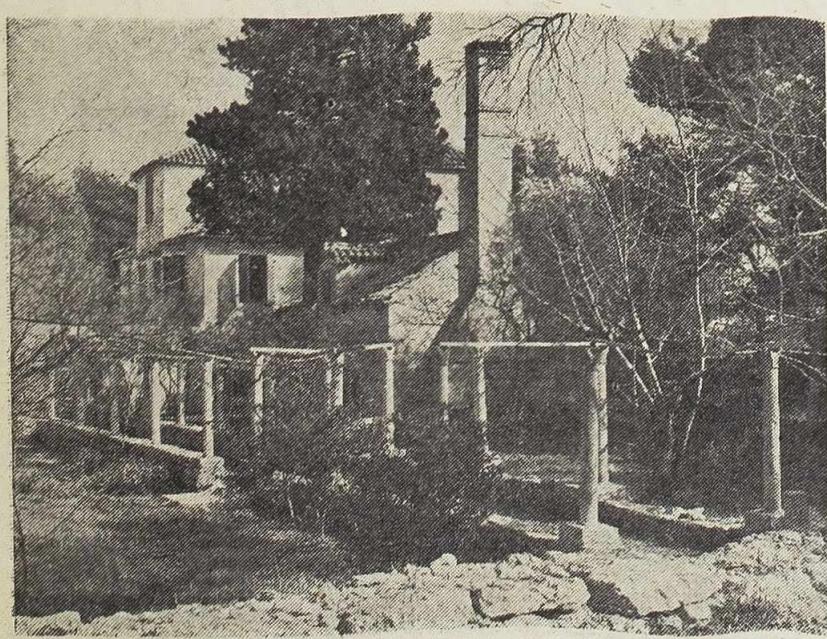
***

U Skradinu se, kažu, posebno zimi nikad ništa ne događa. Ali ni to nije točno. Ako ništa drugo, tamo se u dvadesetak bazena u vodi-moru, pračka sasvim respektivna kolica kalifornijskih pastrva, koje užgaja riječka »Riba«. Te ukušne ribe lani je »proizvedeno« oko 12 tisuća kilograma, a otišla je u glavnom na zagrebačku tržnicu. Na šibensku tek dio, a u ovdašnje ugostiteljstvo baš ništa. No, kažu u šibenskom OOUR-u »Riba«, ribe će biti još i više, a za plasman, makar i na širem području neće biti problema. Ima šanse i za sâm Skradin. Tamo će se izgraditi potrebni objekti, infrastruktura, zaposliti će se novi ljudi. To turizmu neće smetati. Može mu samo koristiti. U međuvremenu i danas iz skradinskog bazena vadi se kvalitetna pastrva. Pa iako je na šibenskim tržnicama rijetka, ipak nalazi put do potrošača.

***

U mirnoj Šepurini, okupanoj suncem, u pravom otočkom ambijentu, među borovima miruje i samuje stari dvorac-ljetnikovac znamenite porodice Draganić-Vrančić. Potječe u sadašnjem izgledu iz 17. ili 18. stoljeća, vrijedan je i zaštićeni spomenik kulture, a možda je na njegovim temeljima bilo starije zdanje u kojem se odmarao i sâm Faust Vrančić (1550–1617.), čiji se grob s nejasnim natpisom nalazi u crkvi u Prvić Luci. U unutrašnjosti ljetnikovca ostaci su bogate baštine Vrančića-Draganića. Među vrlo vrijednim predmetima je renesansno-barokna slika madone, za koju Krsto Stošić navodi da je ničija drugo nego Tizianova. Vrijedan je i portret Fausta Vrančića iz 1605. godine, te rukopisni kodeks značajan za poučavanje genealogije te čuvene obitelji. Sve to sada čuva jedini njen izdanak Ivo Draganić-Vrančić. Otvori vrata namjerniku, po kojoj grupi posjetilaca, priča o prošlosti kojom je čitava Šepurina neobično bogata. A objekt čeka na svoju temeljitu obradu i nužne opravke.

Napisao i snimio:
JOŠKO ČELAR

Pismo uredništvu

„Poginuli učenici i profesori Gimnazije“

Druže uredniče,

U »Šibenskom listu«, u broju od 28. veljače 1981. godine, objavljen je napis pod naslovom: »POGINULI UCENICI I PROFESORI GIMNAZIJE«. U uvodnom dijelu pozvani su čitatelji da iznesu svoje prijedbe i dopune, pa to činim kao nekadašnji učenik šibenske gimnazije.

Primjećujem da u uvodu napisa nije napomenuto da popis obuhvaća gimnazijalce i profesore koji su poginuli u narodnooslobodilačkoj borbi ili su pali kao žrtve rata (ispravnije je kao žrtve fašističkog terora), bez obzira na to kada su bili učenici odnosno profesori gimnazije, što mi posvjeđuju neka od objavljenih imena.

Smatram da takav način iskazivanja učenika i profesora šibenske gimnazije koji su poginuli kao borci narodnooslobodilačkog rata ili pali kao žrtve fašističkog terora u najmanju ruku nije uobičajen, a stvarno je neopravдан i pogrešan. Poginuli učenici i profesori šibenske gimnazije u NOB ili pali kao žrtve fašističkog terora jesu, oni, koji su bili učenici ili profesori gimnazije u Šibeniku od dana napada fašističkih sila na našu zemlju, 6. travnja 1941. godine, do završetka rata, 15. svibnja 1945. godine i kao takvi poginuli u tom razdoblju. Tu naravno dolaze i oni koji su sami ili silom prilika prestali pohađati gimnaziju za vrijeme rata, a nisu nastavili koju drugu školu pod okupacijom ili se trajno

zaposlili. Isto vrijedi i za učenike i profesore gimnazije koji su sudjelovali u španjolskom građanskom ratu, to jest ako su u tom svojstvu otišli u Španjolsku i tamo se borili kao antifašisti.

Prema tome smatram da ista osoba kao pali borac narodnooslobodilačkog rata ili žrtva fašističkog terora ne može biti iskazivana na više mesta. U ovom našem slučaju moglo bi i sve ostale škole koje je pohađala, te poduzeća, ustanove i organi u kojima je bilo kada radila iskazivati je kao svojeg palog borca odnosno žrtvu fašističkog terora.

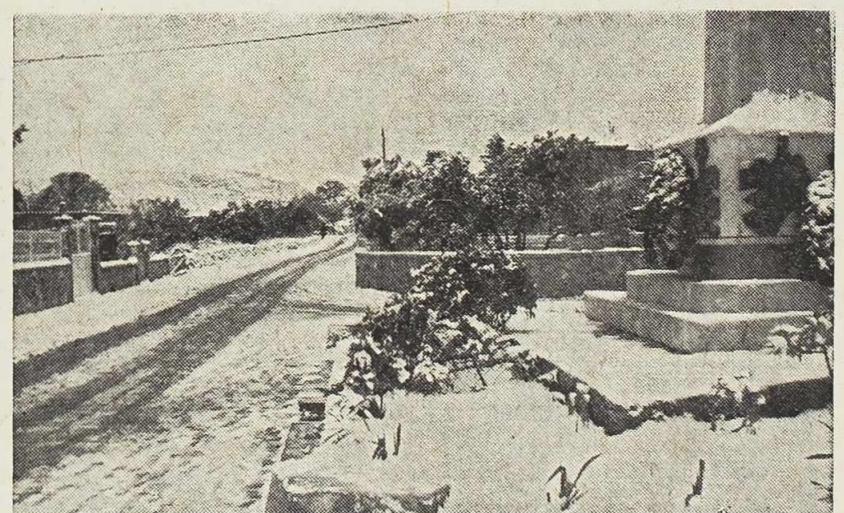
Paško PERIŠA
Sarajevska 3
ŠIBENIK

Molimo sve pretplatnike da na vrijeme izvrše uplatu na »Šibenski list« za 1981. godinu.

Pretplatu slati na žiro-račun Informativnog centra Šibenik.

Broj žiro-računa:
34600-603-976
UREDNIŠTVO

JEZERA

Jezera: snježni pokrivač je vrlo rijedak gost

Uređenje Doma kulture

Zajedničkim naporima, dogovorom i ulaganjem Mjesne zajednice Jezera, poduzeća »Školjić« i omladinske organizacije preuređena je velika dvorana Doma kulture. Postavljeni su novi prozori, drveni strop, suvremena rasvjeta i obojeni zidovi za što je ukupno utrošeno 170.000. U drugoj fazi predviđeno je uređenje pozornice i njeno opremanje za nesmetano izvođenje dramskih i muzičkih predstava.

U toku su dogovori zainteresirani za potpuno uređene ulaza, stubišta i pročelja

Doma, što se nije obnavljalo od vremena izgradnje (više od 30 godina). Za preostale radove utrošit će se još oko 500.000 dinara. Kad se i to završi Jezera će dobiti suvremeniji, lijepi i funkcionalni Dom kulture, društveno-političke organizacije svoje sjedište, poduzeće »Školjić« prikladni radni prostor. U prizemlju zgrade je suvremena samoposluga — prodavaonice mješovite robe, a uredit će se i dvije postojeće prodavaonice, kruha i mljeka i mesa.

J. T.

Cvijeće za Tita

Sretan ti praznik, majko mila
uz osmijeh blag i buket ruža
moj sin pun sreće i pažnje
nježno mi cvijeće pruža.

Hvala ti, dragi sine
hvala ti bezbroj puta
al, ovo cvijeće mili
danasm je za Tita!

U Kuću cvijeća ponesi ovo
i tiho ga na grob spusti
jer dani od maja do ovog marta
za nas su teški i pusti!

Ne budi tužan, sine dragi
kada u Kuću cvijeća stignes
jer Tito naš mili učio te
da ponoso glavu digneš.

Ostavi cvijeće u znak ljubavi
i umjesto mene daruj ga Titu
jer on je još s nama
i uvijek će sa nama biti!

Još uvijek on sa nama živi
i nikada umrijeti neće
jer on je bio izvor života
i mira i ljubavi i sreće!

Zato neka sve žene danas
svoje cvijeće poklone Titu
ruže, gladijole, karanfile
i ljubičica plavih još jednu kitu.

Kao znak hvale i pažnje
za divne dane života
nek ti je vječna hvala i slava,
voljeni Tito, naša dobrota!

Anka LEKOVIĆ - NINIC
Novi Beograd — Studentska 21/17

Žena

Na dlan starice zalutao
sunčev trak
Još dio života u dozrijevajućem
plodu ljeta

Tko video nije igru sjenki
u vodi
Tko nebom plovio nije
Staricu moju tuga danima
uhodi

Jesen je u listu krije
Gle, sve više u tamu korača
sa teretom svojim
Sve češće prošlost u dane
pretače
starica s likom mojim
Lišće sve više alejom jave
žuti

U puti starice moje
više svjetlosti nema

Ingrid BEROVIĆ
SIBENIK

Bila sam bolesna

Bilo je to prije nekoliko godina. Jaka bol prikovala me za krevet.

Sjećam se da je tada uz mene bila moja majka. Tiha, štuljiva, nježna sa suzom u oku, danonoćno je bdjela nad mojim blijedim licem.

Uvijek je bila zaposlena oko mene. Donosila je čas toplomjer, pa tablete, vruću limunadu. Zastirala je prozore da mi ne smeta prejako ljetno sunce, a u rijetkim odmorima čitala bi mi jednu od mojih knjiga.

Odupirala se umoru i nesanici bojeći se da i jedan trenutak ostanem sama. Njezina upornost i želja da ozdravim bila je tripit veća od moje. I — uspjela je. Meni je bilo sve bolje i bolje.

Upravo sam tada, iako sam i prije to znala, shvatila još više kolika je majčina ljubav. Beskonačna, velika, lijepa i najnježnija ljubav, ljubav kao ogromno prostranstvo svemira. Ta je ljubav neraspidiv lanac sreće smijeha, uspjeha i razumijevanja između djeteta i majke.

Daniela BUMBER, V-a
OŠ »R. Končar«
SIBENIK

Ona

Ona pušku uze
iako malene snage,
stade čvrsto i smjelo
na braniku domovine
drage.

Opasnosti je dosta bilo
al' nikad odustala nije
jer je svjesna bila
da će domovini
sunce slobode da sine.

Pušku je nosila
i s njom se ponosila,
kroz borbu je bila
ponosita
u armiji Partije i Tita.

Vlastimir Zogović,
nastavnik
OŠ »Bratstvo i
jedinstvo«
Bratiškovci

Veliki broj žena s našeg područja položio je svoje živote u temelje današnje socijalističke zajednice. Žrtve nisu zaboravljene; spomenik bolničarki-borcu postavljen u krugu Medicinskog centra u Šibeniku.

Vi niste mrtve

Majke
žene
djevojke
sestre
vi što tople padoste
u hladni zagrljav smrti
kada ljubiti ste htjele
kada živjeti ste voljele.

Sjećam se.
Slike sjetnih uspomena
naviru pred oči
i zastanu na proljetne staze
mladosti naše.

Sjećam se
rumenih trešanja ranih
što ih prosuše ruke djevojačke
u bunar momačkih ruku
i osmijeh bezbrižnih očiju
ispod glatko počešljane kose
na rubu obrve.

Ledine u žutom cvatu
miris smilja
igra janjaca
i vedra mladost djevojačka
puna čežnja nedostiznih.

U pjesmi
glas je plovio daljinama
s cvrkutom probuđenih ptica
a riječi nade zastale su
nad ponorom rata.
Tada se čuo zov zemlje
domovine u grču
i dođe ono što je moralno doći.

Ponosne i neustrašive
išle smo bespućima
da utiremo putove slobodi.
Ljubav za ovu zemlju
koju slavimo
jača je
od djeteta
oca
brata
supruga
jača je od smrti.

Vi padoste žrtvom od ruku skotova.
Smilje je upilo
vaše posljednje suze
vjetar je raznio
pletene djevojačke.
Vi poruku ostaviste
na rođnom kamenu
»Tlo je ovo naše nepobjedivo.«

O ne!
Vi niste mrtve!
Svjetlite nad našim
prostranstvima
vjetrovi raznose
nedopjevane pjesme djevojačke.

Vi niste mrtve!
Vi ste cvijeće naših dostignuća
i naših radosnih proljeća.
Živite na širokim poljanama
našeg gradilišta,
ničete na njivama
a makovi crveni
bujno cvatu
od tople krvi vaše.

Vi niste mrtve!
Živite u dječjim vrtićima
školama
tvornicama
pričama
uzdasmama
i pjesmama.
Bdjete nad tekvinama
našeg vremena
i zov vaš
kad zemljom viju vjetrovi
čujemo iz daljina.

Čujemo i kunemo se
da ćemo završiti
započeto
i neće vam biti
teško stajati
na vječnoj strazi slobode.

Andelka Sarajlić
(Cicin-Radin)

Pjesma o ženi

Stoljećima samo običan rob,
Stoljećima biće koje pati, strada,
Stoljećima žrtva mukotrpna rada,
I u kutu štuljiva, neznatna sjena
Živjela je obespravljeni žena

Teški su i trudni bili njeni dani,
Mučno je dolazila do korice hljeba,
Bez pomoći sa zemlje i neba,
Al' uvijek prva ako to zatreba.

Došao je rat, zatamnjelo nebo,
Sva je zemlja ogrezla u krvi.
Dići se mora! Živjet se htjeti!
Uz muškarčeve, njeni koraci su prvi!

Digla je glas ta, dotad, slaba žena,
Digla je glas za pravdu i slobodu,
Prestala je biti samo slaba sjena,
Pošla je pomoći sebi i narodu.

Oslobodila se u njoj neka tajna snaga,
Snaga jaka ko' htijenje i moć,
Valjalo je ginut' za sretnija jutra
Valjalo je gordo u boj poč.

I kad su minuli teški dani rata,
Kad su se sprale rane pune krvi,
Kad je trebalo obnovit zemlju svoju,
Njen glas se opet diže prvi.

O ženo, majko, borče, graditelju smjeli,
Tvojoj snazi svijet se divi cijeli,
Dokazala si što može orna smjena
Dokazala si što je prava žena.

Edvin Paro-Vidolin, VII c
OŠ »Simo Matavulj«
Šibenik

Notes aktualnih tema

Podrška (ne)će izostati

JESENSKI »dug«, zbog odgođenog posljednjeg kola, ubrzao nam je dolazak šibenskog nogometnog proljeća. Zaostalim susretom protiv »Metalca« u Sisku nogometari »Šibenika« počinju, bolje reći nastavljaju prvenstvenu utrku. S jasnom željom da ustanju u borbi za 1. mjesto. Vodstvo i igrači »crvenih« ne skrivaju se ovaj put iza opreznih izjava i demografskih istupa. Odlučni su i nakani da vrte drugoligaške dane Šubićevcu.

Je su li te želje i realne? To pitanje posebno muči prijatelje »crvenih«, frustrirane godinama praznih nadanja i neugodnim neuspjesima. Trener Tomislav Bašić uvjeren je u (drugoligašku snagu) svoje momčadi. Željko Maretic i Damir Valec su igrači po njegovu ukusu. »Prava su pojačanja, ali ovog proljeća neće biti jesenskog junaka, pouzdanog Joška Pandža. Objektivno, prva »crvena« jedanaestorica je momčad, sposobna za podvig, ali se varaju svi oni, koji snagu »Šibenika« gledaju isključivo kroz prvi sastav. U pravu je pomoći trener Ante Grgić, kada tvrdi da ključ (ne)uspjeha leži u rezervnim igračima. Kako će proljetni rezultati u mnogome ovisiti o učinku Oblaka, Petanija, Ljubića, Bačića... Žuti su kartoni i ozljede, nažalost, neminovan pratilac prvenstvenih nadmetanja.

Prisutni optimizam je dobra odskočna daska šibenskih nogometara za proljetni start. No, nisu u pravu oni, koji tvrde da »Šibenik« kao bivši drugoligaš mora u viši rang. Na to mjesto s jednakim pravom reflektiraju i drugi, bivši savezni ligaši. Osjećeni riječki »Orient«, predvođen velikim nogometnim imenom Joškom Skoblarom i osokoljen uspjesima u Kupu maršala Tita, jednako je ozbiljan konkurent za 1. mjesto. Kao i varaždinski »Varteks«, kome nisu zacijsile rane od lanjskog tragičnog raspleta natjecanja u Republičkoj ligi. Tu je u uvijek opasan »Solin« s brojnim iškusnim igračima iz splitskog bazena. Nisu zanemarive ni ambicije bivših drugoligaša »Zadra« i »Belišća«.

Šibenčani su, da ne duljim, samo jedan od ozbiljnih konkurenata za prvo mjesto. U tim nastojanjima »crvenih« nije nevažan i stav Regionalnog, te posebice Republičkog saveza. Teško je prepostaviti da Nogometni savez Hrvatske ima išta protiv oživljavanja drugoligaškog središta na Šubićevcu. No, u pravu je dugogodišnji predsjednik »Šibenika« inž. Pero Ujević, koji tvrdi: — Savez se nije deklarirao, jer nema nikakvog razloga za favoriziranje jednog od više aspiranata za vrh. Mi očekujemo njegovu podršku, no takva pomoć ovisi isključivo o našim rezultatima. Ako bude bodova, neće izostati ni podrška. U protivnom teška srca morat ćemo se pomiriti s nadom u novu, bolju priliku.

REFLEKTOR

ŠTO KAŽU?

START PRESUDAN

PERO UJEVIĆ, predsjednik klub-a: — Cijela atmosfera u klubu i momčadi je znatno zdravija nego minulih godina, kada smo, također, jurišali na sam vrh. Mislim da je vodstvo klub-a načinilo sve da momčad potpuno spremna dočeka proljeće. Uostalom, dobili smo dva vrijedna pojačanja, iškusnog Valeca i povratnika Maretic-

bili »otpisali«. Sada nas, pak, muči imperativ uspjeha. Kao i ne baš povoljan raspored. Od 16 susreta 9 igramo na strani. Najneugodnije će za cijelo biti putovanje u Rijeku. Na međan najvećem suparniku »Orijentu«.

SLOBODAN STIPANDŽIJA, tajnik: — Za me je presudan start u prvenstvo kada imamo dva teška gostovanja.

ŽELJKO MARETIĆ: — Staj je u klubu je kao nebo i zemlja u odnosu na situaciju, kada sam se sa Šubićevca otisnuo na Rijeku. Sada sve bolje »štima«. Da ne vjerujem u prvo mjesto, ne bih se ni vratio u Šibenik!

GORAN JURIŠIĆ: — I ja sam se vratio prvenstveno zbog uvjerenja da ćemo biti prvi. Osjećam da je momčad

NK »Šibenik«: da li će proljeće biti uspješnije
(Snimio: N. Glomuz)

Proljetni vodič

- 8. ožujka: Metalac,
- 15. ožujka: Split,
- 22. ožujka: VARTEKS,
- 29. ožujka: Mladost,
- 5. travnja: ŠPARTA,
- 12. travnja: Valpovka,
- 19. travnja: ZADAR,
- 26. travnja: Segesta,
- 2. svibnja: SOLIN,
- 10. svibnja: Orient,
- 17. svibnja: Neretva,
- 24. svibnja: ISTRA,
- 31. svibnja: Rudar,
- 7. lipnja: BELIŠĆE,
- 14. lipnja: Velebit,
- 21. lipnja: METALAC.

Momčadi otisnute velikim slovima gostuju na Šubićevcu.

ča. Vjerujem, međutim, da ćemo biti uspješni. Prvenstveno, zbog izuzetnog elana našeg trenera Bašića.

TOMISLAV BAŠIĆ, trener: — Plan priprema ostvarili smo u cijelosti. Poremetile su nas tek ozljede ključnih obrambenih igrača: Valeca, Vrcelja i Čapina. Vjerujem u svoju momčad, ali bit će nam teže ovog proljeća nego prošle jeseni. U finišu prvog dijela prvenstva igrali smo bez opterećenja, jer nismo imali što izgubiti. Svi su nas

OSOBNA KARTA »ŠIBENIKA«: predsjednik: Pero Ujević, tajnik: Slobodan Stipandžija, trener: Tomislav Bašić, pomoći trener: Ante Grgić, »tehniko«: Ivan Ninic.

IGRAČI: Jovičić, Maretic, Mamula, Čapin, Vrcelj, Valec, Mikuličić, Trošelj, Topić, Mrvić, Jurišić, Markov, Petani, Filipić, Ljubić, Oblak, Erstić, Palunko, Lakić.

DOŠLI: Valec (»Zagreb«), Maretic (»Rijeka«), Lakić (»Orient«), Erstić (»Primorac«), Ljubić (»Metalac«) i Palunko (»Vodice«).

OTIŠLI: Pandža (JNA), Jakšić (»Trešnjevka«), Kundid (»Metalac«).

U Splitu i u Sisku. Sa tri boda bio bih više nego zadovoljan. U nastavku bi bilo već lakše.

IVAN NINIC, »tehniko«: — Nije u pitanju samo sna-ga »Orijenta«, našeg najjačeg suparnika. Više se bojim utjecaja Riječana na drugom, manje vidljivom planu. Ta, njih vodi Joško Skoblar, zai-stva veliko i priznato ime u jugoslavenskom nogometu!

DUBRAVKO MIKULIČIĆ, kapetan momčadi: — Imamo momčad drugoligaške vrijednosti. Znatno jaču od one, koja je 1974. godine ispalila iz Druge savezne lige. Poslije duže stanke imamo i »svoju igru« ili bolje rečeno na putu smo da je dobijemo.

zaista spremna i dobro ukom ponirana. Mi igrači moramo biti »poslušni strojevi« trenerovih zamisli.

DAMIR VALEC: — Prijateljske utakmice uvjerile su me da nam je momčad kvalitetna. Još samo da se riješim te »proklete« ozljede!

ANTE GRGIĆ, pomoći trener: — Bašić radi zaista dobro. U njemu ima puno »ivićevskog«. Nogometni je fananik. Zadovoljstvo je raditi s njim. Ja mu, pak, pomažem koliko mogu. Najviše vremena utrošio sam uvjeravajući rezervne igrače da konačan uspjeh u mnogome zavisi o njima. Prvenstvena bitka vo-di se sa 18, a ne sa 11 igrača.

JESENSKA BILANCA:

1. Orient 19 bodova, 2. Solin 19, 3. Zadar 18, 4. Šibenik 18, 5. Varteks 16, 6. Neretva 15, 7. Mladost 15, 8. Valpovka 14, 9. Istra 13, 10. Segesta 13, 11. Belišće 12, 12. Metalac 12, 13. Velebit 12, 14. Split 11, 15. Šparta 8, 16. Rudar 7 bodova.

SPORTSKI VIKEND

SUBOTA, 7. OŽUJKA 1981.

KOŠARKA: Sportska dvorana »Ivo Lola Ribar«, 19,30 sati: »ŠIBENKA« — »ISKRA OLIMPIJA«

NEDJELJ, 8. OŽUJKA 1981.

KOŠARKA: Sportska dvorana »Ivo Lola Ribar«, 11 sati: »REVILA« — »RADE KONČAR«

KOŠARKA: Dvorana osnovne škole »Maršal Tito«, 8 do 20 sati: KOŠARKAŠKI TURNIR »MLADI S TITOM U SLOBODI«

Od nedjelje do nedjelje

,VUK' LAVLJEG SRCA

Nitko sretniji od njega u Beogradu. Sa smješkom je Pero Vučica, mladić ozbiljnog i asketskog lica, primao čestitke i poljupce svirača i navijača. Zbog koševa, koji su »Šibenku« doveli na izvanredno 4. mjesto. Kada se »lomio« rezultat Pero je bio borac bez straha i mane, »Vuk« lavljen srca.

— Nisam razmišljao o eventualnim promašajima u tim odsudnim trenucima. Znao sam tek to da Koprivici, kao teškog igrača mogu lakše izigrati, da on ne može parirati moj šut — pričao nam je Vučica poslije utakmice »Crvena zvezda« — »Šibenka«, koju su gosti dobili u uzbudljivom finišu.

● Oscilacijama je, znači, došao kraj?

— Vjerujem da jest. Uostalom, odigrao sam kako valja dvije utakmice uzastopice. Kriji je, valjda, došao kraj?

● Ne možemo a da se ne sjetimo prvog susreta s »Olimpijom« u Ljubljani, kada ste poslije utakmice kazali: »Nije važno što sam igrao slabu, glavno da je »Šibenka«

Odgoden
slavlje

»zaradila« 5 ličnih grešaka... — kazivao nam je Danko Radić, stručni savjetnik »Revije«.

● Brodanke su, također, opasne. Pobijedile su vas u prvom susretu...

— Ne želim ni misliti o eventualnom porazu na svom parketu. Bodove, jednostavno, moramo osvojiti. Do nedjelje ćemo biti, vjerujem, spremniji i kompletни.

Tomić ipak
»Solarisov«

Cetiri »gladne« minute u maloj osječkoj školskoj dvorani bile su dovoljne da košarkašice »Revije« ispušte pobedu protiv »Murse« i tako odgode slavlje zbog očekivanog prvog mjeseta.

— Moje igračice bile su potpuno dekoncentrirane u zadnje 4 minute. Obuzeo ih je nepotrebni strah. Nisu se ni usudile šutirati u koš. Ništa nije pomoglo. Ni savjeti s klupe. Ni uzimanje »tajm-autu«. U tim trenucima posebno su zatajili bekovi. A velikih mogućnosti za promjenu nije bilo. Konjevoda nije putovala. Miljkovićeva je

Tomić se već uključio u trening. Problema oko njegove registracije nema.

O B A V I J E S T

Zbor rukometnih sudaca organizira tečaj za rukometne suce. Svi zainteresirani mogu se javiti u prostorijama Zbora rukometnih sudaca, (»Partizan«) Miminac 15, od 1. do 15. ožujka, svakog ponedjeljka i četvrtka od 18 do 19 sati.

SIZ za zapošljavanje

Traže se radnici

OPĆINSKI SEKRETERIJAT ZA FINANCIJE

- pripravnik (dva izvršitelja) na neodređeno vrijeme (završen pravni fakultet)
  - pripravnik na neodređeno vrijeme (završen ekonomski fakultet)
- Rok oglasa do 11. III 1981.

RO »IZGRADNJA« ŠIBENIK

- KV tesar (15 izvršitelja) na neodređeno vrijeme
  - PKV tesar (15 izvršitelja) na neodređeno vrijeme
- Rok oglasa do 19. III 1981.

ŠIRO »ŠTIMPA«

- Pomoći radnik na određeno vrijeme
- Rok oglasa do 12. III 1981.

»BOSILJINE« PRIMOŠTEN

- KV zidar na neodređeno vrijeme
- Rok oglasa do 12. III 1981.

TLM »BORIS KIDRIČ« RAŽINE

- VKV skladištar na neodređeno vrijeme
  - KV skladištar-vagar (dva izvršitelja) na neodređeno vrijeme
  - KV metalurg-topilac (4 izvršitelja) na određeno vrijeme
  - VKV smjenski električar na neodređeno vrijeme
- Rok oglasa do 12. III 1981.

TEF ŠIBENIK

1. referent za prijem materijala na neodređeno vrijeme
  2. izdavač materijala na određeno vrijeme
- Uvjeti:
1. SSS ekonomski tehničar-pripravnik
  2. VKV radnik skladišne ili metatske struke i 6 mjeseci radnog iskustva
- Rok oglasa do 11. III 1981.

ZDRAVSTVENA STANICA TIJESNO

- liječnik opće prakse na određeno vrijeme (završen pripravnički staž)
- Rok oglasa do 10. III. 1981.

OŠ »MIJO MRDEŽA« VRPOLJE

- čistačica-podvornik na određeno vrijeme
- Rok oglasa do 9. III 1981.

MJESNA ZAJEDNICA TIJESNO

- NKV građevinski radnik na neodređeno vrijeme
- Rok oglasa do 19. III 1981.

MEDICINSKI CENTAR ŠIBENIK

- samostalni planer na određeno vrijeme
  - KV kuharica (dva izvršitelja) na određeno vrijeme
  - NKV radnica -kućna pomoćnica na određeno vrijeme
  - SSS medicinska sestra (s položenim stručnim ispitom) na određeno vrijeme
- Rok oglasa do 11. III 1981.

OŠ ČISTA MALA

- nastavnik razredne nastave (dva izvršitelja) na određeno vrijeme
  - (završena PA ili učiteljska škola)
- Rok oglasa do 11. III 1981.

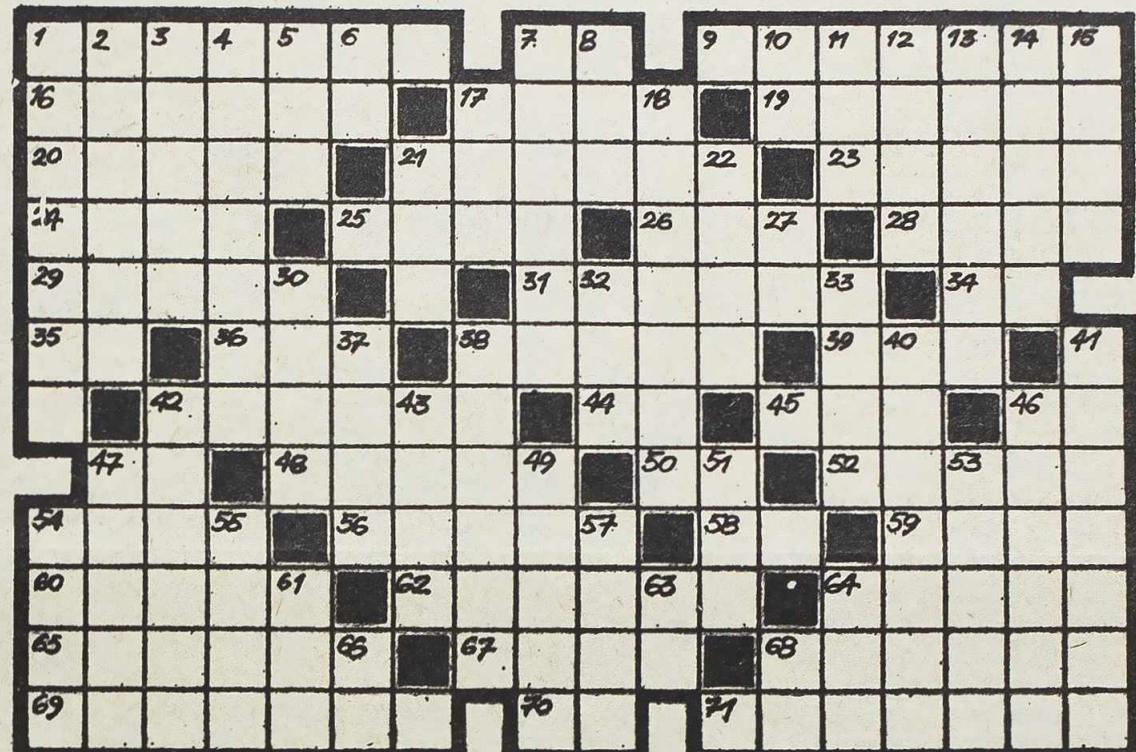
AMD »ŠIBENIK« ŠIBENIK

- KV ili KV automehaničar na neodređeno vrijeme (dvije godine radnog iskustva i vozač C kategorije)
- Rok oglasa do 11. III 1981.

ŠTEDITE

KOD JADRANSKE
BANKE

KRIZALJKA

VODORAVNO: 1. Vrsta obrtnika, 7. Biljarski štap, 9. Muški odjevni predmet, 16. Vrsta eksploziva, 17. Jedna šahovska figura, 19. Sprava, 20. Vrsta kartaške igre, 21. Otoman, divan, 23. Osušene stabljike žitarica, 24. Koraljni otok, 25. Šarena australska papiga, 26. Konji, 28. Mjera za papir, 29. Obični vojnik, 31. Ime pjevačice Kesovije, 34. Skrać. za »ad notam«, 35. Kem. znak za iridij, 36. Dozivanje, 38. Obrtnik koji proizvodi sita, 39. Oružani sukob, 42. Ranari, 44. Kem. znak za astatin, 45. Izmišljena priča o bogovima, 46. Auto oznaka za Makarsku, 47. Prijedlog, 48. Glavni grad jedne susjedne države, 50. Kem. znak za ilinij, 52. Cjepka, mladica, 54. Agregatno stanje vode, 56. Nalog psu da donese lovinu, 58. Prvak, kec, 59. Amer. muško ime, 60. Muza poezije, 62. Obar, 64. Tmuran, 65. Spratovi, 67. Država na Bliskom istoku, 68. Južno voće, 69. Silom uzimati, 70.

VODORAVNO: BARBUNI, Dr, toraksi, Avarka, Real, manual, KARAS, KANTOR, CIPLI, atom, Kiki, KANJ, SIPE, lagan, t, snažan, ta, ar, nag, daire, UPI, t, r, kitica, ZD, alo, ka, Du, arara, at, ARBUN, FOKA, anoda, uš, Ursk, ORADA, Avarin, UŠATE, Tatari, imam, Trevor, otimati, OK, prenos.

Kem. znak za srebro, 71. Naziv jednog amer. svemirskog broda.

OKOMITO: 1. Pripadnik jednog staroazijskog naroda, 2. Neprofesionalac, 3. Porodaj, 4. Stručnjaci za vino, 5. Dio cipele, 6. Kem. znak za aluminij, 7. Namjeravati, 8. Žensko ime, 10. Egipatski bog sunca, 11. Zatvor, 12. Draga, zaton, 13. Ugašeni vulkan u Armeniji, 14. Baš, upravo, 15. Napad, 17. Marljivost, 18. Rasparsi komad odjeće i sl., 21. Pjevački zbor, 22. Vrsta kem.

spoja, 27. Prijedlog, 30. Najzdravije piće, 32. Grčko slovo, 33. Kanal za navodnjavanje u Aziji, 37. Čisti pamuk, 38. Muški potomci, 40. Kozački poglavice, 41. Brdo iznad Šibenika, 42. Obmanjivati, 43. Industrijska biljka, 46. Meke, 47. Mjera za zlato, 49. Vrsta papige, 51. Industrijska biljka, 53. Slano jezero blizu mora, 54. Ime nar. heroja Dapčevića, 55. Sitan dio materije, 57. Otisak, 61. Pokazna zamjenica, 63. Strani veznik (u), 64. Trina, 66. Inicijali pok. splitskog skladatelja (Mala Flormy), 68. Kem. znak za barij.

IN MEMORIAM

RINI BARIĆIĆ
rod. Kužina

10. 3. 1980. — 10. 3. 1981.

»Dugo u besane noći
govorim sebi o Tebi
i raspredam umoran priču
o Tvojoj tihoj dobroti.«

(J. Pupačić)

0 prvoj obljetnici zahvaljujemo svima u čijim sjećanjima i dalje živiš, a posebno onima koji posjećuju i cvijećem kite Tvoj grob.

Tvoji najmiliji

Dali krv

U Službi za transfuziju Medicinskog centra u Šibeniku prošlog su tjedna dobrovoljno dali krv: Zlatko Kerić, Božidar Belajac, Josip Vidović, Stevan Mandić, Sime Bilan, Dane Diklić, Rade Karđum, Đorđe Hušak, Stjepan Okrst, Nikša Mirić, Grgo Guberina, Zdravko Gulin, Muhamed Spahić, Dragutin Perkov i Davor Zafranović (TLM), Marinko Ivančev, Jere Latin, Ljubomir Sladoljev, Geogr Mrša, Karolj Kabok, Edo Sladoljev, Roca Ratomin, Ivan Jurićev i Ivan Biluš (Vodice), Marko Ergić (»Tempo« ZGB), Marin Gvina, Marko Koc, Damir Radić (Trogir), Toni Koc (Kaštela Star), Ante Močić (Knin), Ratomir Čakić (ATP), Višeslav Šiklić (»Solaris«), Miljenko Antulov, Petar Mijatović i Vukašin Kukura (MTRZ), Anton Bunčić, Jozef Cizler, Zlatko Ibrahimović, Slobodan Janjić, Nikola Knežić, Tomislav Kranjac, Mate Peran, Stevica Đukanović i Nikša Karađole (Šibenik).

Općinska organizacija Crvenog križa zahvaljuje svim darovateljima.

JAVNA ZAHVALA

Povodom prerane i iznenadne smrti našeg dragog

MATE MIKULANDRE

zahvaljujemo svima koji su nam izrazili iskrenu sućut u našoj velikoj boli i prisustvovali posljednjem ispraćaju.

Posebnu zahvalnost upućujemo radnim ljudima »Šibenke«.

Tugujuća obitelj

PROGRAM Radio - Šibenika

SUBOTA, 7. III 1981.

14.00 — Najava programa, 14.02 — Hit parada, 14.30 — Dnevnik Radio-Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevine novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Biramo melodije za kraj tjedna, 16.00 — Vijesti, 16.02 — Nastavak emisije »Biramo melodiju tjedna«, 16.55 — Podsjetnik i najava programa za slijedeći dan, 19.00 — Košarkaški prijenos.

NEDJELJA, 8. III 1981.

9.00 — Najava programa, 9.02 — Tjedna kronika, 9.15 — Dalmatinske pjesme, 9.30 — Zabavni koktel i reklamne poruke, 10.30 — Čestitke i želje slušalaca.

PONEDJELJAK, 9. III 1981.

14.00 — Najava programa, 14.02 — Glazbeni koktel, 14.30 — Dnevnik Radio-Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Pjesme i plesovi naših naroda, 16.00 — Vijesti, 16.02 — Time-out, 16.55 — Podsjetnik i najava programa za slijedeći dan.

UTORAK, 10. III 1981.

14.00 — Najava programa, 14.02 — Zabavljiva vas ..., 14.30 — Dnevnik Radio-Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Nekad popularne melodije, 16.00 — Vijesti, 16.02 — Izbor zabavnih melodija, 16.55 — Podsjetnik i najava programa za slijedeći dan.

SRIJEDA, 11. III 1981.

14.00 — Najava programa, 14.02 — U zabavnom tonu, 14.30 — Dnevnik Radio-Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Sviraju zabavni orkestri, 16.00 — Vijesti, 16.02 — Melodije za vaš poslijepodnevni odmor, 16.55 — Podsjetnik i najava programa za slijedeći dan.

CETVRTAK, 12. III 1981.

14.00 — Najava programa, 14.02 — Dalmacija u pjesmi, 14.30 — Dnevnik Radio-Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Vedro glazbeno poslijepodne, 16.00 — Vijesti, 16.02 — Iz melodijs u melodiju, 16.55 — Podsjetnik i najava programa za slijedeći dan.

PETAK, 13. III 1981.

14.00 — Najava programa, 14.02 — Pjesmom po svijetu, 14.30 — Dnevnik Radio-Šibenika, 14.45 — EPP, 15.00 — Dnevne novosti Radio-Zagreba, 15.30 — Parada domaćih šlagera, 16.00 — Vijesti, 16.02 — Želite slušalaca, 16.15 — Melodije u znaku vikenda, 16.55 — Podsjetnik i najava za slijedeći dan.

naš vodič

VLAKOVI

ZA ZAGREB: u 5.33 (veza na Mjediteran-ekspres na Perkoviku) u 10.45 (veza na Dalmacija-ekspres) u 15.08 (veza na Marjan-ekspres) u 21.15 (direktna i spavača kola).

ZA BEOGRAD: u 19.10 (direktna kola).

AUTOBUSI

Sibenik — Dubrovnik: 2.30, 3.30, 4.45, 5.15, 6.00, 8.30, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.15, 15.10, 23.30 sati.

Sibenik — Rijeka: 4.10, 6.00, 8.45, 9.30, 9.45, 11.00, 11.45, 13.00, 14.37, 16.40, 18.00, 19.30, 20.00, 22.00, 22.30, 23.00, 23.30 sati.

Sibenik — Zagreb: 4.40, 10.5 (via Gospic), 18.00 (via Rijeka) i u 20.30 sati.

Sibenik — Ljubljana: 19.30, 20.00 sati.

Sibenik — Bihać: 14.00 sati.

Sibenik — Banja Luka: 7.30 i 22.15 sati.

Sibenik — Trst: 23.00, 23.30 (svakog dana), i petkom u 22.30 sati.

A V I O N I

SPLIT — ZAGREB: ponedjeljkom u 7.45, 12, 17.40, 19.20, utorkom u 7.40, 12, 17.40, četvrtkom u 7.40, 12, 17.40, 19.20, petkom u 7.40, 17.40, subotom u 7.40, 12, 17.40, nedjeljom u 7.40, 12, 17.40.

SPLIT — BEOGRAD: ponedjeljkom u 6.35, 14.50, 20.50, utorkom u 8.20, 14.50, 16.30, 20.50, srijedom u 7, 14.50, 20.50, četvrtkom u 7, 14.50, 16.30, 20.50, petkom u 6.20, 8.20, 14.50, 20.50, subotom u 7, 17.40, 20.50, nedjeljom u 7, 16.30, 20.50.

ZADAR — BEOGRAD: svakog dana 20.55 sati.

Važniji telefoni

Služba pomoći - informacije na cestama

Dežurna služba milicije	987
Saobraćajna milicija	22-323
Vatrogasna jedinica	22-731
Hitna pomoć	22-222
Operativno-informativni centar općine	94
Elektra	28-022
Vodovod	22-680
Informacije	22-277
Željeznička stanica	988
Autobusni kolodvor	23-696
Jadrolinija	22-087
	23-468

987

22-323

22-731

22-222

94

28-022

22-680

22-277

988

23-696

22-087

23-468

KINEMATOGRAFI

SIBENIK: američki film »Taj ludi jazz« (do 8. III) američki film »Dva super bandita« (od 9. do 13. III)

TESLA: američki film »Ja Tom Horn« (do 8. III) talijanski film »Zbogom ljubavi« (od 9. do 14. III)

20. APRILA: talijanski film »Desetka« (do 9. III) domaći film »Ko to tamo peva« (od 10. do 15. III)

IZLOŽBE

Muzej grada Šibenika — stalni postav. Otvoreno svakog dana (osim ponedjeljka) od 10 do 12 i od 18 do 20 sati (nedjeljom od 10 do 11 sati). ***

Umjetnički atelje A. Belamarića (Ul. R. Visianijska 7) — stalni postav duboreza. (Otvoreno svakog dana od 8 do 12 i od 16 do 20 sati).

DEŽURNA LJEKARNA

Centralna, Ulica B. Kidriča (do 13. III)

IZ MATIČNOG UREDA

Rodeni

Dobili kćerku:

Danica i Josip Jurić, Jakov i Zorka Vukorepa, Milorad i Branka Ličina, Pere i Nevenka Dragović, Miljenko i Nevenka Pamučar, Uroš i Jelka Leskur, Zvonimir i Jasna Điale, Davor i Nedjeljka Jurić, Marko i Živana Burazer, Ante i Gordana Ljubović, Dane i Davorka Stančić, Ika i Dujo Mišković, Goran i Nives Šarić.

Dobili sina:

Pešo i Ika Zekonjić, Duško i Radojka Olivari, Ivica i Marija Mandić, Ivan i Vera Špehar, Fuad i Biserka Buljubašić, Ojdana i Vedran Šeparović, Marko i Vinka Matić, Dragan i Kata Brkić.

Vjenčani

Jasminka Joka i Slavko Bošanović, Jasminka Vukšić i Veljko Bušac, Nediljka Čubrić i Zvonimir Čopić, Ankica Bulat i Valter Štrkalj, Safeta Omerčehajić i Avdo Ibrahimović, Nera Jušić i Božidar Turica.

Umrli

Danica Kovačević (58), Stipe Baranović (77), Luka Karadžole (46), Pera Ćvrlijak (87), Antula Čipin (76), Josip Pasinić (92), Marko Badžim (29).

OBAVIJEŠT

Obavještavaju se građani i svi ostanici korisnici naših usluga da Služba primanja malih oglasa i preplate za »Šibenski list« natječaja, obavijesti, osmrtinja i javnih zahvala

radi svaki dan, osim subote

od 8 do 12 sati

u Ulici Božidara Petranovića 3

Na istom mjestu uplaćuju se i želje slušalaca za Radio-Šibenik.

Cijena malog oglasnika iznosi 50 dinara. Zajedničke želje slušalaca koštaju 100, a pojedinačne 150 dinara.

INFORMATIVNI CENTAR ŠIBENIK

Jozica Alfrević (76), Kata Arašibašić (75), Anica Bunardžija (46), Ana Erceg (92), Paško Jurić (66), Nikola Sunjka (72), Marica Tanfara (87).

MALI OGGLASNIK

PRODAJEM »Zastavu« 101 tip 1976. godine u odličnom stanju, pređeno 47.000 km, ili mijenjam za fiću uz novčanu naknadu. Ostale informacije na telefon 27-481. (189)

—0—

PRODAJEM muzički stereo centar (kazetofon, radio, gramofon) »Gruding« 3010. Informacije na telefon 27-260 od 16-22 sata svakog dana. (190)

—0—

SIBENIK — DUBROVNIK: mijenjam dvosoban komforan stan od 52 četvorna metra. Podesan je što se nalazi u zgradi koja ima samo četiri stana, a ima i svoj zaseban ulaz. Zainteresirani imaju mogućnost da od vlasnika otkupi garažu, eventualno i putnički automobil. Informacije na telefon (050) 27-703. (191)

—0—

PRODAJEM stočnu hranu (djjetelinu). Upitati svakog dana poslije podne: Zorić, Put groblja 1. (192)

—0—

U RESTORANU bivšeg hotela »Krka« u utorak 3. III 81. godine oko 19.15 sati izgubljen zaručnički prsten. Pošteni nalaznik neka se javi uredništvu »Šibenskog lista«, ili na telefon 29-480. (193)

—0—

PRODAJEM osobno vozilo »RENAULT« — 4 TL u odličnom voznom stanju. Godina proizvodnje 1979. Vozilo je prešlo 36.000 km bez kvarova i oštećenja. Ostale informacije na telefon 24-471 svakog dana osim subote i nedjelje poslije 14 sati. (194)

—0—

PRODAJEM novi moped marke »Rog«. Cijena nabavna, a moped nije registriran. Ostale informacije svakog dana od 15 — 18 sati na telefon 27-742. (195)

—0—

PRODAJEM »Fiat« 1300, proizvodnja 1969. godine. Automobil prešao 50 tisuća kilometara i garažiran. Javiti se na telefon 23-615.